

TORSDAG 4 DECEMBER. NR 49/2014

Sjung för
mammors
välfärd
Sidan 20

Folkbibeln
piffade upp
svenskan
Sidan 12

Känn
dig fri
i mässan
Sidan 2

Taleskvinna
Sidan 5

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL PETRUS FÖRSAMLING • INSTICK TILL SNAPPERTUNA FÖRSAMLING

Nu måste kyrkan själva ställning

Efter riksdagens beslut om könsneutrala äktenskap kan diskussionen i kyrkan börja på allvar.

Biskop Björn Vikström förutspår initiativ till kyrkomötet om kyrklig vigsel för samkönade par. **SIDAN 4**

Faderlöst i deras fädernesland

Sidan 8

En stor glädje ska vederfaras alla kunder
Sidan 19

Susann Sonntag: lugnet är det bästa med julen
Sidan 13

Konservativ röst tror på sin nödvändighet
Sidan 7

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Nu prövas kärleken

KP DET VAR väntat, folkets ja till samkända äktenskap – och ändå blev efterspelet så tumultartat för kyrkans del. Notan stannade på 13 000 utskrivna medlemmar under helgen efter fredagens omröstning i riksdagen. Den helg när kyrkorna i landet sjunger ”Hosianna, han kommer!” replikerade tusentals ”Men jag går nu”.

Det är värre än ironi. Det är djupt tragiskt. Flera år har det talats om att samlevnadsdiskussionen kommer att bli den stora utmaningen för kyrkan, och att det vore bättre att förekomma än att förekommas. Att kyrkan själv ska ha klart för sig vilken väg den ska ta och inte finna sig driven mot ett färdigt beslut. Så hur blev det så här? Vad kunde ha gjorts annorlunda? Nu är brytningsskedet ett faktum och kyrkan börjar en tuff rond i sin överlevnadskamp som folkkyrka.

DE ENORMA polariseringen ju närmare omröstningen det led tappade alla nyanser. Jonas Jungar, redaktionschef på YLE nyheter, reflekterar modigt över den mediala självkritiken. Frågan om en könsneutral äktenskapslag fick ett symbolvärde med en laddning mycket större än själva saken. Där hade ja-sidan det klara övertaget med oemotsägbara argument: ”Är du mot kärlek. Tja, vad säger man” konstaterar Jungar.

Obönhörligt sorterades folk in i två kategorier där alla de som låg däremellan tystnade alltefter som diskussionen blev allt hätskare.

Frågorna om det går att hitta en tredje väg att garantera alla finländare något så självklart och grundläggande människovärdigt som en jämlik samlevnadsform sköljdes bort. Samma tudelning skedde i kyrkan, där de som öppnade munnen snabbt stämplades som antingen homolobbyister eller fundamentalister. Det har rivit djupa sår i kyrkans gemenskap.

Mitt emellan polerna låg en stor och tyst skara med sympatier åt bägge hållen. Det var en grupp som ser gamla sanningar falla: tron på välfärdssamhället, tron på närmedemokratin, tron på ekonomin. För dem kan kyrkan ha varit den sista bastionen. Att Kari Mäkinen i det läget går ut och signalerar att också kyrkan står inför omvärdering – vilket i och för sig är alldeles uppenbart och sant – kan ha uppfattats som ett slags moraliskt kontraktbrott. Teorin stöds av den preliminära uppgiften om att de som lämnat kyrkan är nya grupper, medelålders landsortsfolk. Biskoparna Wikström och Häkkinen vädjade i helgen till kyrkans medlemmar att fortsätta älska sin kyrka – inte sin drömbild av den – och att i respekt för olika åsikter fortsätta bygget tillsammans. Det var en viktig markering.

Det är nämligen en frestande tanke att det vore skönt om åsiktsmotsändarna valde att ta sitt pick och pack och gå. En enklare och trevligare kyrka så, kan man tycka. Ingenting kunde vara mer fel. Den kyrkan är fattig och utarmad och är ovärdig sitt namn. Det finns en sanning som tål att upprepas, särskilt nu framöver: kyrkan är inte en åsiktsgemenskap. Kyrkan är en trosgemenskap, vars enda grund är Kristus.

”Nu är brytningsskedet ett faktum och kyrkan börjar en tuff rond i sin överlevnadskamp som folkkyrka.”

PROFILEN: GUNNAR SÄRS

”Det finns en stor vila i gemensamma målsättningar.”

Beredd att ställa upp

Förmågan att ha en mer avslappnad inställning till det man gör hör till de bästa sakerna med att bli äldre, säger Gunnar Särs. Ändå hör han till den generation präster som inte stänger av mobilen då de blir lediga.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

– Att församlinglivet varken står eller faller med mig är en befriande insikt efter alla år som präst, säger **Gunnar Särs**, nypensionerad från Vasa svenska församling.

Han har varit ungdomspräst, konfirmandpräst, mångårig kaplan i Sundom kapellförsamling och nu senast kaplan i moderförsamlingen. Många känner honom för hans arbete med retreatare och invandrare och som den som introducerade ökenmässan – ett slags syntes mellan den 1700 år gamla koptiska Basileios-liturgi och vår kyrkas liturgi.

– Vi är så vana att tro och kunskap ska gå genom hjärnan. Men att gå till kyrkan är framför allt att be, inte i första hand att få undervisning. Det är det viktigaste ökenmässan kan lära oss, säger Särs.

En mässa som engagerar alla sinnen tror han kan svara på ett behov många människor har i dag.

– Därför har jag också funderat mycket på gudstjänstförnyelsen. Jag tycker att den mest handlat om yttre förändringar i stället för att pejla mässan på djupet.

Han är glad över att ökenmässan kunnat firas på högmässotid på söndagen, som församlingens huvudgudstjänst.

– Temagudstjänster då och då fyller säkert en funktion, men jag vill ändå lyfta fram söndagens högmässa som den vi bör sätta vårt fokus på.

Söndagshögmässan ger rum många variationer, och Gunnar Särs önskar att den också fick göra det.

– Men varför inte ge möjlighet till ljusständning, bön inför ikoner eller bön med hjälp av bönestenar varje söndag? Guds tilltal genom det som är vackert behöver ges rum i mässan. Jag skulle gärna se att gudstjänstdeltagarna kunde

känna friheten att när som helst stiga upp för att tända ett ljus eller lägga ner en bönesten. Jag tror vi behöver komma från det stereotypa i högmässan.

Byråkratin tar över

Han har trivts med sitt jobb – och säger att han hör till den generation präster som inte stänger av mobiltelefonen när han är ledig.

– Prästyrket är en livsstil, på gott och ont. Jag upplever att det behöver finnas en beredskap att ställa upp för människor då man är präst. Jag har valt att gå in i ett yrke där människor har rätt att förvänta sig att jag ska finnas till för dem. Ett yrke utan arbetstider kräver disciplin. Det gäller att hitta en sund balans mellan familj, yrke och fritid.

För flera år sedan var Gunnar Särs sjukskriven för utmattning, under en fyra månader lång period.

– Det var tack och lov en väldigt kort tid, det kunde ha varit betydligt värre. För mig handlade det om att jag tyckte om mitt jobb så mycket att jag inte kunde sätta gränser.

Ett bekymmer för prästerna tycker Gunnar Särs är den ökade byråkratin.

– Jag upplever att församlingarna kommit i kläm när de kyrkliga sälligheternas funktion mera blivit att styra än att stöda. Det är inget nytt, men jag tycker nog att det accentuerats under de senaste åren. Tjänstemännen styr beredningen i många ärenden och bland dem finns det ibland en oförståelse för olikheter i församlingarna och en vilja att likrikta verksamheten.

Likadana alla tider

Fast Gunnar Särs nu lämnat sitt avlönade jobb i kyrkan kommer han i någon mån att försätta på frivillig basis.

– Men visst är jag glad över att få trappa ner – jag märker att jag helt enkelt inte

fysiskt orkar lika mycket längre.

Till de allra trevligaste uppgifterna genom åren hör konfirmandarbetet.

– Konfirmandarbetet har ändrat karaktär under årens lopp, vilket också min roll gjort. När jag började var jag mer som en kompis, sedan kanske mer som en pappa. Det går inte att spela tonåring. Också om ungdomarnas sätt att vara och deras intressen i dag är annorlunda än tidigare är de innerst inne är väldigt lika då man möter dem på ett djupare plan. De har samma existentiella frågor, de är känsliga människor som behöver uppleva att det finns någon som bryr sig om dem.

De bibelberättelser han återger i egen version har gått hem bland tonåringarna.

– Metoderna har ändrat en hel del sedan jag började. Men det jag märkt under de senaste åren är att berättelsen går hem. Jag skapar miljöer, tar in sinna, försöker sätta lyssnaren in i bibelberättelsens värld. Jag har märkt att det skapat intresse.

Med sitt över trettioåriga perspektiv på församlingsarbete har han nått flera andra insikter.

– Överlag har jag en mera avslappnad inställning till mig själv. Den utvecklingen tror jag är gemensam för alla som blir äldre.

På åttiotalet fanns både resurser och pengar och den kreativa församlingsarbetaren gavs stort utrymme. Alla blommar fick blomma.

– Det jag tycker vi lärt oss i Vasa svenska församling är vikten av teamsamarbete över sektorsgränserna och att tänka mer strategiskt, mer målinriktat. Arbetet löper bättre då man jobbar upp ordentliga strukturer och ramar och det finns en vila och trygghet i att ha gemensamma målsättningar.

Han berättar hur församlingen för några år sedan genomförde en tvåårig satsning på familjearbetet.

– De som jobbade med barn- och familjeverksamheten fick stöd av hela medarbetarskaran att frimodigt satsa på sin sektor. Ett synligt resultat av satsningen är att antalet familjer som deltar i våra familje-/knappe- och babygudstjänster fortsättningsvis är stort och att ”Små och stora”-verksamheten samlar många barn och föräldrar.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
May Wikström

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annon priser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annon sförsäljning:
for namn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

DEN NYA tillvaron som pensionär innebär bland annat att Gunnar Särs under längre perioder kan besöka barnbarnen i Helsingfors.

GUNNAR SÄRS

HAR JOBBAT SOM PRÄST I VASA SVENSKA FÖRSAMLING SEDAN 80-TALET, GICK I PENSION I NOVEMBER.

TILL FAMILJEN HÖR HUS-TRUN, TVÅ VUXNA BARN OCH TVÅ BARNBARN.

GILLAR FOTBOLL, BÅDE CHAMPIONS LEAGUE OCH VASALAGET VPS.

Pojo svenska frade av församlingen och hoppas på positiv framtid

BORGÅ STIFT. Vid årsskiftet slås Pojo svenska församling ihop med Karis svenska församling. Församlingen ordnade en avskedsfest i samband med högmässan den första advent. Festen firades med servering och program.

Sammanläggningen kommer att leda till förändringar inom församlingarna. Ungdomsarbetsledare **Birgit-**

ta Udd från Pojo ser positivt på saken, och är övertygad om att det kommer att gå bra.

– De flesta församlingsmedlemmarna kommer inte att märka någon förändring. Många bor närmare Karis än Pojo, och för en del av dem kan det kännas mer naturligt att fira gudstjänst i till exempel Karis kyrka. För en del konfirmander kan

det också kännas så, säger Udd.

Birgitta Udd har jobbat i Pojo svenska församling i sex år, och har vant sig vid det lilla formatet och närheten inom församlingen.

– Den familjära gemenskapen tror och hoppas jag att vi får ha kvar, men en del resurser blir färre och då måste vi prioritera. Jag är lite rädd att det i

första hand sparas i Pojo.

Rent praktiskt är det bland annat det administrativa som förändras.

– Verksamheten kommer att ses över i båda församlingarna för att se vad som ska avslutas, slås samman, fortsätta eller om något nytt ska starta. Skriftskolan slås ihop så att grupperna blir mer likriktade, säger Udd.

■ MARCUS LASSUS

Vill Ni marknadsföra er i svenskfinland?

Vi sköter om annonserna till bl.a dessa tidningar:

Kyrkpressen, God Tid, Finlands kommundidning, Löntagaren, Pohjalainen Yrittäjä, Folkhälsan, Resonans, City & Arcipelag, Respons, Replik, Gula Pressen, Hembygden, Vi hörs, Malax blade, VIFK Magasin, Sportpressen, + webbannonser.

Ni kan även boka in bilagor till dessa tidningar via oss!

Jonny's Försäljningstjänst / Cjcenter Kb
tfn: 0500 924 528

Böcker i nätet
Julbutik öppnat på
gamla adressen i Vasa!
Vittja på allkristet.fi

Allkristen Bokhandel

Kortby 020 785 8896
Pachhusgatan 8

Jakobstad 020 785 8896
Rådhusgatan 5

LOCUS
www.locus.fi

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aif (A)
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

KYRKANS UTLANDSHJÄLP
actalliance

Annorlunda Gåva®

GE ANNORLUNDA GÄVOR I JUL
OCH DU FÖRÄNDRAR MÅNGA
FAMILJERS LIV I U-LÄNDERNA

Beställ de Annorlunda Gåvorna på nätet annorlundagava.fi
eller per telefon 020 787 1201

*I sorgens stund är
du inte ensam*

HOK ELANNON
HAUTAUSPALVELU

En byrå med komplett service.

LÄS MER:
hok-elannonhautauspalvelu.fi
perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge

TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

ENLIGT POLISEN samlade demonstrationen för en könsneutral äktenskapslag ungefär 6 000 personer.
FOTO: MARCUS LASSUS

Diskussionen flyttar till kyrkan

ÄKTENSKAP. Efter att riksdagen godkänt könsneutrala äktenskap kan kyrkan förvänta sig att börja diskutera en könsneutral kyrklig vigsel.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Riksdagens beslut innebär att äktenskapslagstiftningen år 2017 kommer att avvika från kyrkans definition av äktenskapet.

– Det här är en ny situation, som kyrkan behöver tid att förhålla sig till, anser biskop Björn Vikström. Riksdagens beslut ändrar varken kyrkans äktenskapssyn eller det att enbart heterosexuella par kan få kyrklig vigsel.

Men Vikström räknar med att ett initiativ till kyrkomötet om att även samkönade par skall få kyrklig vigsel sannolikt kommer att väckas.

– Men när och med vilken formulering det inlämnas återstår att se.

Biskopen ser i dag följande

de tänkbare scenarier för kyrkan:

– Vi kan fortsätta som i dag med att viga heteropar och erbjuda bön för samkönade par som vigt sig. Vi kan förändra vår äktenskapssyn och viga alla par. Vi kan också viga heteropar och erbjuda välsignelse åt samkönade par. Eller så avsäger vi oss sig vigselrätten och erbjuder välsignelse antingen åt alla par eller åt enbart heteropar.

Tidigare i år argumenterade Björn Vikström för att kyrkan skulle avstå från vigselrätten, säger han nu.

– Jag vill inte låsa mig vid något, men jag tycker absolut att det alternativet borde utredas.

”Mänskligt sett kommer vi inte att uppnå konsensus inom kyrkan.”

Biskop Björn Vikström

All ändring av kyrkolagen och kyrkohandboken kräver kvalificerad majoritet i kyrkomötet.

– Det torde inte ske med nuvarande kyrkomöte. Men troligen kommer frågan att diskuteras flitigt under åren som följer.

Fokus på grunduppgift

Vikström hoppas att kyrkans medlemmar tar del i den debatten med inbördes respekt.

– Mänskligt sätt kommer vi inte att uppnå konsensus inom kyrkan. Det gäller rent konkret att finna svar på frågan hur vi ska kunna leva tillsammans i detta korsdrag utan att förlora fokus på kyrkans grunduppgift, som är att hjälpa människor till tro och förtröstan på Gud genom förkunnelse, sakramentsförvaltning och diakonal tjänst.

Efter riksdagens beslut steg utskrivningarna på webbsajten eroakirkosta.fi till toppnoteringar för detta år. Över 13 000 personer hade lämnat kyrkan på

måndag morgon. Men denna gång har många gått ur kyrkan på grund av ärkebiskop Kari Mäkinens stöd för lagändringen. På måndag morgon hade också 2 000 personer skrivit under en namnlista på adressit.com med krav på Mäkinens avgång.

Vikström värdade tillsammans med biskopen i S:t Michels Seppo Häkkinen om enighet i kyrkan genast efter riksdagens beslut. Tidigare har de i offentligheten stått för olika åsikter om äktenskapslagen ska förändras eller inte.

– Frågan splittrar inte bara riksdagen utan också kyrkan. Vi ser på saken ur olika perspektiv. Men vi är fullständigt eniga om att det inte är värt att skriva ut sig ur kyrkan för den här sakens skull, skriver Vikström och Häkkinen.

Kristdemokraterna, det enda partiet som enligt mot-satte sig lagändringen hoppas att nästa riksdag förhindrar att lagen verkställs, vilket teoretiskt är möjligt.

METROPOLIT ULEÅBORG

Wallgrén vann med en röst

Ortodoxa kyrkan har fått en ny metropolit (biskop), **Matti Wallgrén** för Uleåborgs stift. Wallgrén är något av ett överraskningsnamn, bland annat för att han inte är munk, utan endast pastor. Han valdes

FOTO: VLADA WAHLSTEN/ORTODOXA KYRKAN

genom omröstning vid ett kyrkomöte i Valamo kloster den 26 november.

Wallgrén vann med endast en rösts majoritet, 17 mot 16 med en blank röst. Han är prästvigd sedan 2004, och han har varit kyrkoherde i Vasas ortodoxa församling sedan 2006.

Daliternas liv har förbättrats

NEPAL. Ett långsiktigt arbete för den sämst lottade befolkningsgruppen i Nepal har burit frukt. De landlösa daliterna i Punarbas och Badar-hjula klarar sig i dag både ekonomiskt och socialt mycket bättre än tidigare.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Bishnu Gurung är jurist och arbetar med projekt som syftar till att förbättra livsomsständigheterna för daliterna i Nepal.

– Daliter är benämning på den sämst lottade befolkningsgruppen i Nepal, de som är landlösa och kastlösa.

Bishnu Gurung är själv dalit men har ändå kunnat utbildas till jurist. Hon bar i flera år med sig en kristen bok som ledde till att hon blev kristen. Hon gifte sig med en kristen man av högre kast som stödde henne i hennes planer på att studera juridik. Mannen dog senare i en bilolycka. Hon fick kontakt med Finska Missions-sällskapet som verkat i Nepal redan i 30 år.

– De hjälpte mig slutföra mina studier i Kathmandu, huvudstaden i Nepal.

Missions-sällskapets arbete bland daliterna inleddes år 2005 i ”rövarsamhället” Punarbas. De flesta som levde där livnärde sig genom olika slag av kriminell verksamhet. I Punarbas är dalit-samhället redan ekonomiskt och socialt på fötter.

– Vi arbetar med flera olika team och vi upplyser daliterna om deras grundläggande rättigheter. Vi ordnar med undervisning, sjuk- och hälsvård, samt ger dem identitetskort. Tack vare identitetskorten kan kvinnor skaffa sig mark och idka affärer självständigt.

– Kvinnorna är annars helt beroende av sina män som har officiellt medborgarskap och rättigheter.

Kristendomen lockar

Bishnu Gurung arbetar för Samaritan Uplift Services (SUS), som är Missions-säll-

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET hjälpte Bishnu Gurung att slutföra sina juridiska studier och i dag driver hon människorättsfrågor i sitt hemland. FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

skapets lokala samarbetspart i Nepal. Olika projekt pågår i ett flertal dalitsamhällen i provinserna Morang, Sarlahi och Chitwan.

– Det är inte lätt att komma in i ett dalitsamhälle. Men eftersom de är fattiga så tar de ändå emot den hjälp de kan få. Vi vet att en del inte gillar oss för att vi är kristna.

Daliterna följer delvis lokala religiösa seder med anknytning till hinduism och buddhism.

– Långsamt och på lång sikt har många daliter blivit kristna när de ser hur deras livsförhållanden förbättrats märk-

bart, säger Bishnu Gurung.

Hon arbetar också som rådgivare i Nepals grundlagsprocess. Hon fokuserar på artikel 14 som garanterar daliterna medborgerliga rättigheter.

– Steget är ändå långt från en godkänd lag till att denna rättighet blir verklighet i daliternas liv.

Både lagstiftning och implementering av den försvåras av att attityderna mot daliterna även på regeringsnivå är djupt diskriminerande.

– Just när vi lyckats påverka någon tjänsteman eller regeringschef på högsta nivå

så byts regeringen ut och vi får starta från noll igen med påverkningsarbetet.

För att nå en hållbar samhällsfred säger Bishnu Gurung att det är viktigt att börja samarbeta med företrädare för andra religioner i Nepal. Finska Missions-sällskapet stöder Nepals nationella kristna råd (NCCN) i deras satsningar på religionsdialog och fredsarbete.

– Daliterna behöver ännu mycket hjälp. De är lägst ner i samhällshierarkin och utnyttjas av andra som billig arbetskraft. Vem skulle hjälpa dem om inte vi gjorde det?

ÄRKEBISKOP ESTLAND

Estland har en ny ärkebiskop

Estlands evangelisk-lutherska kyrka har fått en ny ärkebiskop, **Urmass Viilma**. Han röstades fram under ett kyrkomöte den 26 november. Viilma, 41, vann mot den andra kandidaten **Ove Sander** med

32 röster mot 26. Den tidigare ärkebiskopen, **Andres Pöder**, har gått i pension.

Viilma har tidigare jobbat som konsistoriekansler och som kyrkoherde för Tallinns domkyrkas församling.

FOTO: EELK

SVERIGE DEBATT

”Till Marcus Birro: Förenkla inte så att människor blir antingen med dig eller mot dig.”

Carl-Henrik Jaktlund i Dagen efter häftiga diskussioner i Sverige om Birros islamkritiska åsikter.

ÅRETS JULKLAPP!

“Sommaräventyr för mörka höstkvällar.” (Västra Nyland)

“En önskejulkapp” (Borgåbladet)

Rp. ca 36,00€. På KSF Medias kundtjänster 32,00€ med förmånskortet. Finns i bokhandlarna.

Var olyckan framme?

Patientjuristerna hjälper dig vid handläggandet av personskador till följd av:

patientskada, läkemedelsskada, olycksfall, trafikolycka, m.m.

Telefonrådgivning på svenska:
vardagar kl. 9-17 på numret 0600-13636 (2,20 euro/min + lna)

www.potilaslakimiehet.fi

Finlands Patientjurister

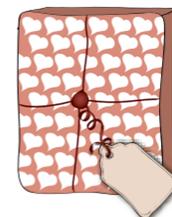
ÖNSKEKLAPPEN

den generösa tankens gåva

Finns det någon i din omgivning som verkligen är värd en bra bok? Skicka in och berätta!

Fontana Media vill hjälpa till att sprida julglädje. Välj ut en bok bland våra höstnyheter och motivera vem du vill att ska få boken i julkapp. Kanske din farmor som alltid ställer upp och hämtar dig från pianolektionen eller din granne som brukar ta hand om din post när du är borta?

Bokens titel, motiveringen och en liten hälsning kan skickas till Fontana Media, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors eller mejlas in på adressen redaktionen@fontanamedia.fi

Bland motiveringarna väljer Fontana Media ut några som får en bok hemskickad på posten. Kom därför ihåg att ange adressen till den person som du vill att ska få boken!

 Fontana Media
www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

”Vår röst behövs också”

MOTVALLS. Tidskriften Uusi Tie fyller femtio i år. Med Leif Nummela vid rodret seglar den vidare, omstridd, konservativ Han är övertygad om behovet av ett språkrör för bekännelseetrogna.

TEXT: MAY WIKSTRÖM
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Leif Nummela gör inget försök att vara neutral, tvärtom. Han är övertygad om att alla har en utgångspunkt och deklarerar sin öppet: – Uusi Tie är den enda i sitt slag på finska. Vi har en speciell nisch som en medvetet konservativ veckotidning.

I ryggen har tidningen den inomkyrkliga väckelserörelsen Folkmissionen (Kansanlähetys), som är en gren av den femte väckelsen. Rörelsen opponerar sig både mot kvinnor i prästämbetet och samkönade parförhållanden. Uusi Tie är prenumerantbaserad, med en upplaga på cirka 8000 ex.

– Men våra läsare är inte bara folkmissionare utan människor som känner sig hemma i den femte väckelsen, säger Leif Nummela.

LEIF NUMMELA är chefredaktör för Uusi Tie, som blir ett halvt sekel i höst.

Kritiska, men kvar ... än

I det som Nummela definierar som en medvetet bibel- och bekännelsevänlig hållning rymmer det också en hel del från kritik, både mot folkkyrkan och enskilda biskopar.

För något år sedan utpekade Uusi Ties chefredaktör fyra biskopar som han ansåg ha irrat bort från den lutherska läran, bland dem Björn Vikström och Irja Askola.

Kan du förstå dem som tycker att din och Uusi Ties röst är alltför hård?

– Ja, det kan jag göra. Min önskan och bön är att vi skulle kunna vara strängt konservativa på ett mjukt sätt. Jag vill inte gå åt någon person och jag tycker att jag har ett gott förhållande till dem vars åsikter jag inte delar. Jag vågar lova att du till exempel kan ringa Irja Askola när

som helst och hon kan intyga att vi är vänner och kan sitta vid samma kaffebord fastän vi inte kan hålla en gemensam gudstjänst. Jag har aldrig haft problem med att folk är av olika åsikt.

En aktuell tröskelfråga för de konservativa inom kyrkan är frågan om könsneutral äktenskap. Här är besvikelsen, enligt Nummela, stor både mot folkkyrkan

som helhet och mot ärkebiskop Kari Mäkinen.

– Jag har kritiserat hans ståndpunkt kraftigt på ledarplats, därför att jag anser att välsignelse eller direkt äktenskap avviker från kyrkans gemensamma linje. Det är en fråga där vårt folk inte kan kompromissa.

Med den ofta svidande kritiken från ert håll, finns det då någon kärlek och solidaritet till folk-

kyrkan? Är Uusi Tie ett ”hem-mabladd” eller en röst utifrån?

– Det finns absolut en solidaritet. Av våra läsare – den andel som inte är frikyrkliga – tillhör 95 procent folkkyrkan. De älskar den nog, annars skulle de ha lämnat den för längesedan. En annan sak är att vi tycks ha kommit in i en period, likt den i upplysningstiden, när väckelserörelserna upplevs som ett problem.

Ryms alla i samma rum?

När det gäller beslutet att öppna prästämbetet för kvinnor undrar Nummela varför det inte kunde finnas en kyrka som är öppen för både det ena och det andra partiet, med brokiga församlingar.

– Kyrkomötet sköt för tredje gången ner förslaget till personförsamlingar. Varför kunde det inte fungera som i den anglikanska kyrkan? Där annonseras öppet ”We are an Evangelical church” och då är det bara att välja vart man går. I stället försöker vår kyrka tvinga folk att omfatta allt. Det gör de inte ändå. De framtida generationerna kommer inte att sitta och vänta på att något kyrkomöte ska bestämma sig, de kommer att skapa de här gemenskaperna själva.

BEGRÄNSAT ANTAL PLATSER!

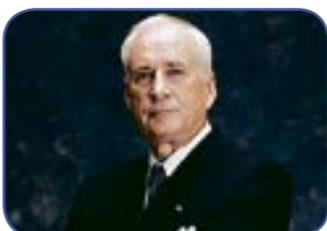

Allt detta ingår i resans pris: Flyg Helsingfors-Havanna, Saint Martin-Helsingfors. Kryssning i vald hyttkategori, helpension med måltidsdryck (vin, öl, mineralvatten) ombord, lunch/ middag i land enligt program, visumkostnad, transfers, guideade rundturer samt inträden. Dricks till besättningen ombord. Finlandssvensk reseledning, föredragsprogram och underhållning ombord.

15 dagar.

Pris från 3 995€ /person i delad hytt.

Boka resan genom att ringa oss på tel. 018-51 217 mån-fre 09-16

Som föreläsare medföljer general Gustav Hägglund som idag är verksam som säkerhetspolitisk skribent och debattör.

FINLANDSSVENSK KRYSSNING TILL KUBA OCH ANTILLERNA 25/3-8/4 2015

Följ med på en enastående kryssning ombord på det nyrenoverade fartyget M/S Serenissima! Med sin inredning i gustaviansk stil erbjuder hon oss en smakfull och behaglig omgivning under vår resa. M/S Serenissima står helt till vårt eget förfogande under kryssningen.

Vår resa startar i Havanna där vi bor ombord på vårt fartyg i två dagar. Vi fortsätter vår kryssning till Cienfuegos och Santiago de Cuba, två städer med stolt kubansk historia. Sen vidare till Dominikanska Republiken följt av en dag i Saint-Barthélemy, den f.d svenska kolonin. Därefter följer ön Antigua som är en höjdpunkt med bl.a. Nelsons Dockyard.

Vår resa avslutas i Saint Martin och här blir det tid för shopping innan vi lämnar fartyget och flyger hem efter en minnesvärd resa i Karibien.

Läs om kryssningen på www.serenissima.ax

VILL MAN inte ha müsli i jullimpan går det lika bra att byta ut det mot enbart havregryn.

Godaste jullimpan bakar du själv

VÅRT DAGLIGA

BRÖD. Den här jullimpan sprider underbara och kryddiga juldofter.

TEXT OCH FOTO:
GUNNEVI WINBERG

Denna kryddiga jullimpa som jag ofta bakar redan till lilla jul har hört till mitt julbord sedan jag bakade den första gången för ett par decennier sedan. Limpan sprider underbara juldofter medan den gräddas, och den är lika god riktigt ugnsvarm som den är som djupfryst. Müsli gör limpan både saftig och god tack vare både torkad frukt och nötter, men vill man inte ha dessa ingredienser kan man använda enbart havregryn.

Degen räcker till en stor eller avlång limpa eller till två mindre.

KRYDDIG JULLIMPA

- 5 dl vatten, mjölk eller surmjölk (eller en blandning av dessa)
- 50 gram jäst (= en bit)
- 1 msk salt
- 50 gram smält smör eller margarin
- 1 dl mörk sirap
- 2 tsk mald pomerans
- 1 tsk stött fänkål
- 1 tsk mald ingefära
- 4 dl rågmjöl (fint eller grovt)
- ca 9-10 dl vetemjöl
- 2 dl müsli eller havregryn

• Smält smöret i en kastrull. Häll över degvätskan och låt den bli fingervarm (inte över 37 grader).

• Smula jästen i hushållsmaskinens bunke. Häll över lite av degspadet så jästen löses upp. Tillsätt resten av degspadet, sirapen, saltet, kryddorna, müsli och mjölet. Låt maskinen arbeta degen ca 7-8 minuter. Strö över lite vetemjöl och låt stå och jäsa på varmt

och dragfritt ställe i en timmes tid.

• Ta upp degen på mjölat bakbord och forma den till två mindre limpor (runda eller avlånga) eller till en enda stor limpa. Snitta ytan med en vass kniv och strö över lite mjöl. Flytta limporna över till en ugnsplåt med bakplåtspapper och låt ytterligare jäsa i ca en halv timme.

• Sätt ugnen på 225 grader och grädda limporna i nedre delen av ugnen i ca 30 minuter. Låt brödet svalna på ugnsgaller utan bakduk för en knaprigare yta. Vill du ha mjuk yta på ditt bröd låter du limporna svalna under bakduk.

• Lycka till med dina jullimpor och GOD JUL!

Vårt dagliga bröd

är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen. Bianca Holmberg, Chribbe Aarnio, Gunnevi Winberg och Martin Nord turas om med att bjuda KP-läsarna på sina läckraste recept och bästa tips.

VÅGA FRÅGA

Det behövs mycket tid

MARIA SUND-GREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Min man är helt ointresserad av det sexuella. Hur viktigt ska det sexuella vara i en relation? Det är familjelivet som ger oss glädje och mening. Priset för en skilsmässa är högt, men är det hälsosamt i längden att förneka sig själv när det gäller det sexuella?

DET HÄR ÄR EN svår fråga, och som när det gäller det mesta här i livet så finns det inte ett rätt svar, eller endast en aspekt att ta hänsyn till.

Hur viktig är sexualiteten i en människans liv? Är sexualiteten något vi bygger en relation på, eller vad är det viktigaste för oss? Vi kan också fundera över varför någon tappar sitt sexuella intresse.

IDAGENS SAMHÄLLE har sexualiteten blivit något väldigt framträdande och något som syns i alla sammanhang. Sexualiteten har alltid funnits, men aldrig varit så blottad och exponerad som i dag. Vi lurar att tro att vi konstant ska känna lust och även få utlopp för alla behov. Tidigare fanns det en skillnad mellan verklighet och fantasi. I dag ska alla fantasier få utlopp. På grund av detta finns det risk för att sexualiteten, som borde vara något av det finaste vi har, blir både smutsigt och utvikt. Det blir en sportgren mer än en kärlekshandling mellan två människor som älskar varandra.

Vi tror att alla människor behöver kärlek och därmed också sexualitet. Ändå finns det människor som lever utan sexuella relationer. Jag tror att dessa människor kan vara lyckliga. De flesta människor tycker att sexualiteten hör till livet. Sexlivet kan inte vara det viktigaste i våra liv. Men i en kärleksrelation, i ett äktenskap, vill vi gärna att sexualiteten ska finnas med. Jag tror att basen i ett äktenskap är kärlek, kommunikation, ansvar och respekt. Som en extra krydda finns sexualiteten. Det är ju det mest intima vi kan dela med en annan människa. Vårt innersta och mest privata måste vi vara rädda om.

DOCK ÄR DET vanligt att vi tröttnar på varandra. Vår partner, eller vi själva, är inte lika spännande efter 15 år som i början av relationen. Det bästa sättet att hitta varandra igen kan kanske vara att man tar en paus. Det är ingen katastrof att vara utan sex en tid. Lusten måste få komma när tiden är mogen. Om man har älskat och respekterat varandra så kommer, antagligen, lusten tillbaka. Det kan behövas mycket tid. Mycket som måste diskuteras, mycket som kanske måste förlätas. Mycket som måste förstås.

I detta aktuella fall har din man tappat sitt sexuella intresse. Här behövs mycket tid och kommunikation. Vad har hänt? Har lusten funnits tidigare? Det skulle säkert vara bra att ni som par kunde gå i familjerådgivning eller parterapi. Förstås behöver viljan finnas hos bägge för att arbeta mot samma mål. Att hitta en annan partner, eller att vara otrogen, är en lösning som många prövar, men den lösningen brukar inte vara hållbar. Den ökar inte sannolikheten för att ni som par ska hitta tillbaka till varandra. Den tillfredsställer kanske den sexuella lusten, men den korrigerar inte förhållandet.

VIDARE KAN man fundera; är ert äktenskap fungerande utom då det gäller sex? Är ni mera som goda vänner som samarbetar bra tillsammans? Ni har ett familjeföretag som ni sköter gemensamt. Du skriver också att en skilsmässa är ett högt pris, och det är det. Min rekommendation blir att ni ska försöka hitta tillbaka till varandra med alla medel. När ni provat allt och gett varandra tid och ändå inte lyckats, då får ni återigen ta en funderare. Alternativen är att ni hittar varandra igen eller att det blir en skilsmässa.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Till den som vacklar under mörkrets tyngd: Det är inte ditt fel

Den gångna novembermånaden har enligt meteorologerna varit ovanligt mörk.

Min reaktion på nyheten är snarlik den jag kände när jag efter några års förvirring insåg att

mörkermånadernas trötthet och nedstämdhet följer ett mönster: Lättnad. Det är alltså inte jag som förträngt att november månad brukar vara just så här eländig att ta sig igenom, det är väderleken som bjudit på ännu färre soltimmar än normalt.

Har du också känt att du liksom misslyckats med att hitta livsglädjen under årets upplaga av senhöst kontra tidig vinter? Har du också tänkt att du gjort något fel: Inte tänkt tillräckligt positivt, inte varit ute tillräckligt mycket dagtid, inte skapat till-

räckligt goda kvällsritualer för att somna – helt enkelt inte varit tillräckligt duktig på att anpassa dig?

Här kommer några medkännande ord: Det är inte ditt fel att du behöver dagsljus och att ljusteraplamporna kanske snarast känns som att svälja ett vi-

taminpiller när man längtar efter ett riktigt mål mat. Med knappt tre veckor kvar till vintersolståndet påminner jag om att man inte måste ta mörkerveckorna till sitt hjärta. Att det är okej att misslyckas med att känna myset och mest bara längta efter att få vän-

da ansiktet mot solen igen. Så håll ut! Mitt i det största mörkret ljuder ånglasången och sedan rör vi oss mot ljuset igen. Jag lovar inte att rätt antal soltimmar kommer att lösa alla dina problem, men jag vågar nästan lova att det blir lättare att ta itu med dem.

”Jag längtar så att

BRITA IISKOLAS far, porträtterad i bakgrunden, kom aldrig hem från kriget. Bilden av honom fick tydligare drag när hon som pensionär läste hans brevväxling.

KRIGSÄNKEBARN. Uttalade tabun och förtegnamma mammor som inte ville eller orkade dra upp gamla sår. Brevet från pappa kan göra det faderlösa barnet mera helt, också sjuttio år senare.

TEXT OCH FOTO: MAY WIKSTRÖM

Det är de konkreta detaljerna som bränner mest.

Besticken med bruna benskaft. Flygplanen som skulle hämta hem pappa. Faderns gamla dimmissionsmössa.

När de två pensionärerna möts i **Brita Iiskolas** hem i Borgå är det också två faderlösa barn som speglar varandras berättelser mot varandra. Och i barnets värld är det detaljerna som rår. Som fallet med **Caj Grundströms** flygplan.

– Ända tills jag var fem år trodde jag varje gång jag såg ett flygplan att ”nu kommer pappa!”.

Men hem kom han aldrig levande, **Holger Grundström**. De där fina besticken, (”som faktiskt är lite dyrare än de med bara metallskaft men visst är de ju fina”), och som hans hustru köpte i hans frånvaro skulle de aldrig användas i ett gemensamt hem. Inte heller Brita Iiskolas far **Evald Romar** återvände. En dag fick hennes mor **Dagny** besked om att hon hade ett paket på posten. När Dagny förväntansfull gick dit upptäckte hon till sin fasa att det kom från ett militärsjukhus och innehöll kläder och personliga tillhörigheter från hennes stupade man.

”Jag kände hur golvet försvann under mina fötter och jag måste hålla i mig i postdisken. Jag minns inte hur jag kom hem”, berättade modern i en intervju sextio år senare.

Brita Iiskola var då fyra månader gammal, hennes storasyster var två år.

Caj Grundström delar hennes öde.

”Krigsänkebarn” är den svenska termen för dem. Det som förenar dem är den svidande och livslånga frånvaron av fäder – och ironiskt nog syns den även i termen som beskriver dem. De är änkor barn. Papporna är frånvarande till och med i språket.

Dagnys svarta handväska

Både Caj Grundström och Brita Iiskola har som pensionärer kastats tillbaka i tiden via sina föräldrars brevväxling under kriget. Här leder det ena till det andra, tack vare deras engagemang i de finlandssvenska krigsänkebarnens förening.

År 1999 dog Brita Iiskolas mamma.

– Vi visste att hon sparat brev som hon förvarade i en svart handväska, men som hon inte riktigt ville visa

”Jag kände ju aldrig min pappa.”

Brita Iiskola

för oss. Min syster tog hand om dem.

När Brita Iiskola blev pensionär sa hon till sin man **Jorma** ”Nu har vi tid. Nu börjar vi!”.

Att gå igenom de hundra breven var tufft.

– Vi höll på i fyra månader, hela hösten. Men det var jobbigt känslomässigt.

Brita Iiskola konstaterar att hon inte hade klarat det utan sin mans stöd. I ett skede fick hon högt blodtryck och näsblod och var helt enkelt tvungen att ta paus.

Varför var det så tungt?

– Jag kände ju aldrig min pappa. Och att upptäcka den omtanke han visade mamma och oss i breven ...

En sorg som du fick gå igenom?

– Ja, det var det nog ...

Tärarna är inte långt borta nu heller.

Resultatet av genomgången blev ett kompendium, som barn och barnbarn fått.

– Rötter och tillhörighet är viktiga, skriver Brita Iiskola i inledningsstycket.

Lådorna på yttervinden

Efter föreningens höstmöte i Lovisa gick Caj Grundström hem med Britas berättelse om brevsamlingen i bagaget. Också han visste att det fanns brev bevarade.

– Det hus jag nu bor i blev färdigt 1946–47, men min mamma klarade inte av att bo där så vi flyttade ut när jag var några månader.

Som vuxen flyttade han in i huset igen på sextiotalet.

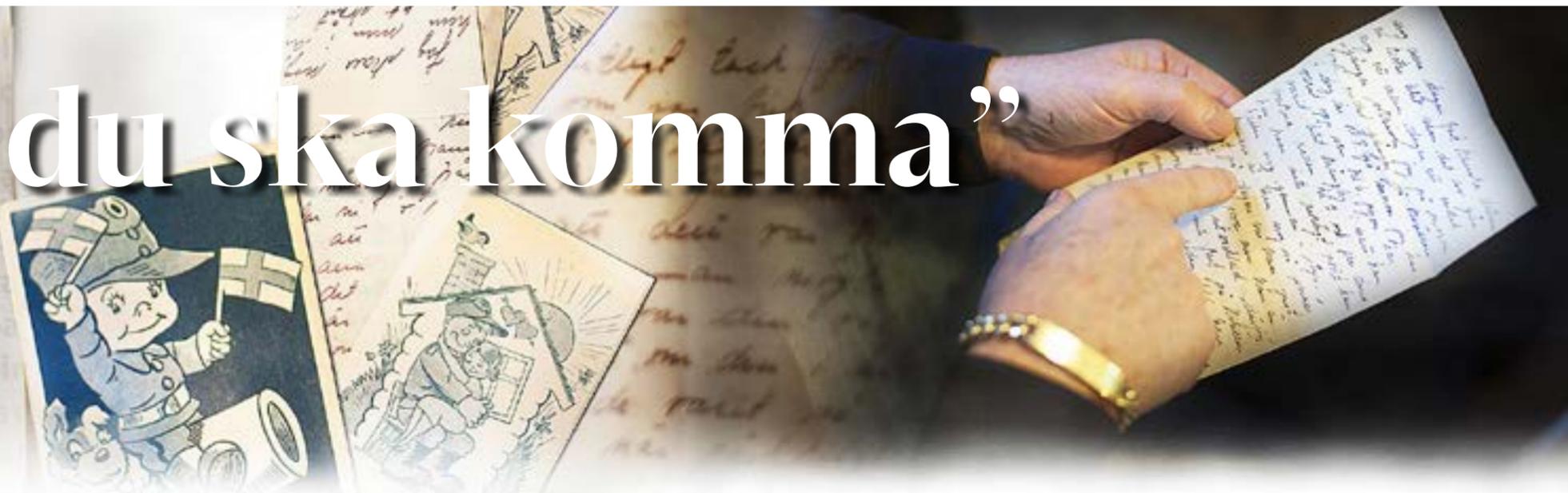
– Då hade jag varit uppe på yttervinden och sett breven, men var mitt i livet och hade inte tid med sådant.

Nu uppmanade hans hustru honom

FÖRBUDET OMRÅDE. Brita Iiskolas far stupade på ön Teikari i Viborska viken. Den är militärt område, men båtföraren Caj Grundström har passerat den på en av sina långfärder.

du ska komma”

att klättra upp på taket och hämta ner breven.

– Det fanns 860 brev, varav 624 brev var från min far till min mor. Det sista brevet hon skickade till honom 1944 fanns också där. Det hade kommit i retur och var fortfarande oöppnat.

Caj Grundströms far Holger var skrivare och hade koll på postgången. Ibland skrev han tre brev om dagen.

Den enorma brevskörden rullar upp en bit av Finlands historia, som skildrats i FST i **Barbro Björkfelts** finstämda dokumentär *624 brev från min far*. Caj och **Anne Grundström** läste brev dagarna i sträck från november till januari det året. Det är brev som varvar praktiska funderingar med längtan och saknad.

Frieriet skedde i skrift: ”Vet du, jag har tänkt att jag ska komma hem och vi ska gift oss.”

– De förlovade sig per brev, de gifte sig per brev och skulle de ha kunnat göra mig per brev hade de väl gjort det också, skämtar Caj Grundström.

Han blev först förgrymmad över att märka i korrespondensen att hans pappa hellre hade fått en flicka och hade fräst till hustrun att ”nu läser jag inte fler!”. Men han fortsatte ändå.

Brita Iiskola inflikar i det skedet roat att hon upptäckte att det var tvärtom. Hennes pappa tyckte fosterländskt nog att det hade ”varit bättre med en pojke som kunnat försvara vårt land”.

Vilken bild får Caj Grundström nu som vuxen av sin far?

– Han verkar snäll och omtänksam, skrev alltid att mamma skulle klä på sig varmt. Han skaffade också en pistol till henne för att hon skulle kunna försvara sig om ryssarna kom.

Med den snabba postgången – på tre dagar kom breven fram mellan Kallbäck, Sibbo och Svir, så gick det matpaket till fronten.

– Mamma sände en matkorg i veckan till pappa, grädde och smör – till och med memma.

Memman finns omnämnd i det brev som fick Caj Grundström att haja till när han lade samman pusselbitarna.

Den 18 april 1944 skriver hans mamma, utan att veta att hennes man har

”Skulle de ha kunnat göra mig per brev hade de väl gjort det också.”

Caj Grundström

dött vid tretiden natten innan:

”Poju har varit lite kränglig i natt. Han vakna redan klockan tre och sen dess har han inte riktigt sovit.”

”Poju” var Caj Grundström, sex veckor gammal och faderlös från den stunden.

Grundtrygghet rubbad

”Ryssen” blev onekligen något som har satt djupa spår i dem bägge. Både i form av ilska och rädsla.

– De tog ju våra pappor, konstaterar Brita Iiskola stillsamt.

Rysskräcken har eventuellt blivit mer nyanserad med åren, och för Caj Grundström slipades en del av hatet ner efter att han har besökt Karelen och den plats där hans far stupade.

– Men vi är väldigt nogga med att följa med nyheterna i världen och det som nu sker i Ryssland, säger Brita Iiskola.

Hon och maken Jorma, som har en egen historia som ett av de tusentals krigsbarnen till Sverige, missar varken riksdagens frågetimme, nyhets-sändningar eller tidningar.

Caj Grundström nickar.

– Jag hamnar inte in mera, men våra barnbarn ...

Kan ni då känna bitterhet på självständighetsdagen? Mot Gud? Att ert offer till fosterlandet var för stort?

– Nej, jag har aldrig tänkt så, säger Iiskola.

Caj Grundström säger att hans mamma alltid var med på de stupades dag och att det som hänt med hans pappa inte var undagömt, tvärtom. Det fanns fotoalbum från begravningen och dödsannonsen var sparad. Hans mamma, om än inte kyrksam, var också nogga med att lyssna på söndagens predikan i radio.

– Men visst kände jag att jag aldrig hade en egen farsa fastän mamma gifte om sig. Nu som äldre har jag funderat hur mitt liv hade sett ut om pappa hade levt och jobbat som typograf, som han var utbildad till. Inte hade jag blivit Sibbobo till exempel.

Caj Grundström lyfter fram att krigsänkorna och deras barn ibland också fick möta avundsjuka.

– Om änkepensionen, som var minimal, kunde det heta att vi levde ”på deras pengar”. Ibland kunde också krigsänkorna möta misstänksamhet från andra kvinnor, som höll hårt i sina män, och de blev föremål för byskvaller.

Också Brita Iiskolas liv hade sett anorlunda ut. Hennes mamma gifte aldrig om sig och familjen hade det knapert särskilt i början. Men statens stöd till krigsänkebarnen gjorde att Brita ändå fick den lärutbildning hon drömt om – den som tog skepnad i pappans vita seminarie mössa som hon ibland provade i smyg. Den har gått förlorad i tidens strömmar.

Men breven från fronten gav både barnet Brita och barnet Caj tillbaka en del av deras historia, dess sorg och dess glädje.

CAJ GRUNDSTRÖM är ordförande för Svenskfinlands krigsänkebarn r.f. Medlemmarna är kring 300, men cirka 3000 finlandssvenskar miste sina pappor i kriget.

TVÅ SYSTRAR. När maken blev inkallad flyttade Brita Iiskolas mamma från Karis till barndomstrakterna i Österbotten. Flytten blev permanent och hon försörjde flickorna ensam.

LENOVO IDEAPAD Z50 15.6" FULL HD

499€

 Förmånlig bärbar till hemmet
med dedikerat grafikkort

 PENTIUM 3558U | 4GB MINNE
500GB+8GB SSHD | GEFORCE 820M 2GB
| DVD-STATION | WINDOWS 8.1

LENOVO IDEATAB A7600-H 10.1"

229€

Förmånlig Android surfplatta med 3G!

1280X800 IPS | 16GB MINNE | WIFI + 3G ANDROID

**LENOVO IDEAPAD FLEX 15.6"
HD MED PEKSKÄRM**
549€

 Sväng på skärmen så blir tangent-
bordet en perfekt ställning om du vill
använda pekskärmen!

 AMD A4-5000 | 4GB MINNE | 500GB HÅRDISK
RADEON HD8570M | WINDOWS 8.1

lenovo FOR
THOSE
WHO DO.

PERFEKTA JULKLAPPEN TILL ALLA SOM GILLAR FART OCH FLÄKT!

**GoPro HERO4
Black Adventure
479€**

**GoPro HERO4
Silver Adventure
379€**

**GoPro Hero
145€**

 Vi har en massa GoPro tillbehör här! www.multitronic.fi/gopro
GoPro
Be a HERO.

Canon
**CANON POWERSHOT SX700
299€**

 Perfekt kamera för semestern
med 30x optisk zoom!

**CANON PIXMA MG3550
WI-FI
69€**

 Elegant och kompakt
bläckstråle allt-i-ett skrivare
med Wi-Fi.

**CANON PIXMA MG6450 WI-FI
129€**

 Allt-i-ett-fotoskrivare med
5 bläckpatroner, hög
prestanda och Wi-Fi

 -Så snygg så den blir
en inredningsdetalj!

MSI GT72 17.3"

 INTEL CORE I7-4710HQ | 8GB | 1TB HDD
GEFORCE GTX980M | WINDOWS 8.1

1699€

MSI GP70 17.3"

 INTEL CORE I7-4710HQ | 12GB RAM
1TB HDD + 128GB SSD | GEFORCE
GT850M | WINDOWS 8.1

1169€

MSI GS70 17.3"

 INTEL CORE I7-4710HQ | 16GB RAM
1TB HDD + 128GB SSD | GEFORCE
GTX970M | WINDOWS 8.1

1999€
**SKA DET VARA HÅRDA PAKET
SKA DET VARA FRÅN MSI!**

 FINNS PÅ ALLA RIKTIGA GAMERS ÖNSKELISTA!
WWW.MULTITRONIC.FI/MSI

multitronic

LEGO CITY
Polisstation

99€

LEGO TECHNIC
Radiostyrd VOLVO L350F

219€

TECHTOYS 1:14
TRUGGY BULLET
Radiostyrd bil med
hastighet upp mot 25 km/h!

Li-ion batteri och
2-växlad.

44,90€
POPULARI!

SILVERLIT EC135
POLISHELIKOPTER
Radiostyrd helikopter, 3-kanal
och gyro för enkel hantering.

34,90€

www.multitronic.fi/leksaker

ASUS X552LDV 15.6" HD

599€

Perfekt familjedator som
även kan ta sig an lite spel!

INTEL CORE I5-4210U | 8GB RAM | 500GB HDD | GEFORCE 820M | WINDOWS 8.1

ASUS VS247NR 23.6"

KAMPANJ! 129€

ASUS®

LED WIDE | FULL HD | VGA, DVI ANSLUTNING | 5MS SVARSTID

ASUS RT-AC56U AC1200 ROUTER

SUPERPRIS! 79,90€

Skaffa en ny router för snabbare
överföring och med USB port för
4G eller hårddisk delning

DUAL-BAND | USB 3.0 | GIGABIT ROUTER

multitronic

KORSHOLMSESPLANADEN 38, VASA | TEL: 06-3197700 | INFO@MULTITRONIC.FI | ÖPPET: VARD. 9-18 | WWW.MULTITRONIC.FI

Macbook Air
Från 929€

Vi har juläpplen till alla!

Bowers & Wilkins Zeppelin Air 399€

Hovrättsplanaden 19 Vasa / Suupohjantie 45 Seinäjoki / Valtakatu 41 Villmanstrand
Tel: Vasa 06-3197780 / Seinäjoki 020-1775 500 / Villmanstrand 020-792 9210
info@itronic.fi | må-fre 10-18, lör 11-15 | www.itronic.fi

itronic

Apple
Premium
Reseller

OT-resor 2015
Vårens Europaresor

Med buss till Spanska solkusten
Paris, Bilbao med Guggenheim, vistelse i Almuñécar flyg hem från Malaga Resa 3-18.2.

Almuñécar med Göran
Temavecka med vandring och avkoppling Resa 22.2-2.3.

Åk skidor i solen – Sierra Nevada med Fuengirola
Resa 1-8.3.

Rundresa i Portugal
Lissabon, Porto och Dourodalen Resa 14-22.3.

Rundresa i Andalusien
Spaniens själ och hjärta Gibraltar, Sevilla och Granada Resa 23-30.3.

Italien – Gardasjön
Norditaliens smycke 6 nätter i Bardolino och bussresa över Alperna Resa 13-19.4.

Holland med Blomstertåget
Amsterdam med kanaltur, Keukenhof, Blomstermarknad, träschor och Edam Resa 22-26.4.

Holland – Paris
Blomster, konst och trädgård Resa 24.4-1.5.

London
Över Engelska kanalen till London Resa 5-10.5.

Skottland
Historiens och romantikens land Resa 11-17.5.

Under planering

Barcelona – Franska Rivieran
Resa 6-13.4.

Tre sjöar i Italien
Resa 27.4-3.5.

Kroatien – Montenegro
med besök i Sarajevo och Mostar Resa 5-12.5.

Sloveniens pärlor och Istrien
Resa 13-20.5.

Mamma Mia

Succémusikalen på Svenska Teatern Våren 2015:
28.2-1.3., 7-8.3., 13-14.3., 14-15.3.

Hälsoresor till Pärnu
En veckas skön avkoppling i Pärnu. Välj mellan olika Spa-hotell. Vårens avgångar: 21.2., 21.3., 11.4., 25.4.

Festlig nyårsresa till Pärnu
Kombinera spa med nyårsfirande i Pärnu! 27.12.2014-3.1.2015
Se flera resmål på vår hemsida! www.ot-resor.fi
Tel. 06-318 4000

Folkbibeln ska vara utandad av Gud

FOLKBIBELN. I oktober detta år utkom en ny reviderad upplaga av NT och Psaltaren i Folkbibeln översättning. Redan den första upplagan av Folkbibeln som utkom 1996 (NT) och 1998 (hela Bibeln) har fått stor spridning i Sverige och Svenskfinland, speciellt bland kristna med väckelsebakgrund.

TEXT: STIG-OLOF FERNSTRÖM

En viktig pedagogisk princip är att bygga på det som är känt när man presenterar någonting nytt. Så har det varit med den svenska Bibeln allt sedan Gustav Vasas Bibel utkom 1541. De följande biblarna, Gustav II Adolfs 1618, Karl XII:s 1703 och Gustav V:s 1917 byggde rätt långt på de tidigare utgåvorna. Mest skilde sig naturligtvis den sista i raden på grund av att språket i hög grad hade förändrats.

I december 1972 tillsatte svenska regeringen en Bibelkommission bestående av filologer, teologer och författare med uppgift att göra en ny bibelöversättning till svenska. Man började arbetet helt och hållet från grundtexten utan att försöka bevara kontinuiteten från tidigare versioner. År 1981 utkom kommissionens Nya testamente kallat NT81 och vid sekelskiftet Bibel 2000.

Målet med översättningen var ett modernt språkbruk. Därmed blev resultatet på många punkter främmande för dem som var vana bibelläsare. Bland kristna med väckelsebakgrund väcktes kritiska reaktioner mot den nya översättningen och en grupp teologer, grundspråksexperter och förkunnare, både från lutherskt och frikyrkliga håll, började arbeta med en modern och grundtexttrogen översättning som fick namnet Svenska Folkbibeln. NT publicerades 1996 och två år senare utkom hela Bibeln. Den har fått stor spridning, över en halv miljon exemplar, både i Sverige och i Svenskfinland, trots att den i vår kyrka inte är officiell.

"Folkbibeln utgår från den bibelsyn som kyrkan har haft genom alla tider,

att Bibeln är övernaturligt 'utandad av Gud' (2 Tim 3:16) och därför Guds ord" (1 Tess 2:13), förklarar teamet bakom Folkbibeln.

I oktober detta år utkom en ny reviderad upplaga av NT och Psaltaren i Folkbibeln översättning. Varför har man tagit detta steg?

Ett ofrånkomligt faktum är att språket hela tiden förändras. Man fann det viktigt att "satsa på en modern språkdräkt, men samtidigt vårda Bibelns litterära skatt och inte devalvera dess sanning och sätta. Den vana bibelläsaren ska kunna känna igen sina älskade verser, klädda i en rakare och mer flytande språkdräkt som förmedlar Guds sanning till 2000-talets människor". Förändringarna märks genom modernare ordval, stavning, grammatik och språkflöde.

Folkbibeln styrka har varit att de många broarna mellan Gamla testamentet och Nya görs tydliga genom valet av ord och uttryck. Utgivarna deklarerar sin övertygelse om att GT inte bara har en historisk nivå utan också en profetisk som pekar framåt mot Kristus. "Folkbibeln vill översätta på samma ordagranna sätt som kyrkan alltid har gjort. På så sätt blir Gamla testamentets rikedom av profetior och Kristusförebilder synliga även för 2000-talets svenska läsare. Dessutom markerar viktiga Messiasprofetior med fotnoter som visar på uppfyllelsen i Nya testamentet."

Många bibelöversättningar, svenska och andra, har med versaler åter-

EN SIDA ur Efe-sierbrevet visar som exempel vad och hur man reviderat i Folkbibeln tidigare upplaga.

FOLK

Grundtexten är starkare

Stela formuleringar

"och" utgår normalt vid trefal

För fritt. grek: "gnosis" någon kan förstå. Så sk

Låt skrift förklara skrift.

förvaltas, som från evig döld i Gud, alltings S skulle Guds vishet i s nu genom församlingen för härskarna och väl den himmelska världen det eviga beslut som h Kristus Jesus, vår Herr och genom tron på ho frimodigt och med till fram inför Gud.¹³Därför att inte tappa modet när er skull. Att jag lider är er.

Bön och lovsprisning

¹⁴Därför böjer jag mina dem, ¹⁵han från vilken der heter i himlen och sitt namn. ¹⁶Jag ber att lighets rikedom skall styrka åt er inre männ sin Ande, ¹⁷och att K tron skall bo i era hjä skall bli rotade och gru leken. ¹⁸Ni skall då med alla de heliga k bredden och längden och djupet ¹⁹och lära kärlek, som går långt någon kan förstå. Så sk uppfyllda av all Guds f

3:9 hemlighet Hemligheten o 3:18 bredden och längden och slutet. 4:8 Ps 68:19. ← Kan be

- 3:10 1 Petr 1:12.
- 3:11 Ef 1:11.
- 3:12 Rom 5:2, Hebr 4:16.
- 3:13 Kol 1:24.
- 3:16 2 Kor 4:16, Kol 1:11.
- 3:17 Joh 14:23.
- 3:18 Kol 2:2f.
- 3:19 Kol 1:19.
- 3:20 Fil 2:13, Kol 1:29.
- 3:21 Rom 16:27.

En Streng på finska

CD

Mestarin kädessä

Artist: Kristoffer Streng

För att svara på den finskspråkiga publikens begäran har sångaren **Kristoffer Streng**, till vardags kantor i Vörå församling gett ut sin första helfinska skiva.

Utgåvan heter *Mestarin*

kädessä, i mästars hand. Titeln är hämtad ur sången *Saviruukku*, där han sjunger om hur de krossade lerskärorna omformas till en ny lerkruka i mästars hand. Texten, som är skriven av **Liisa Pukkinen-Pajunen**, har ett budskap som Streng identifierar sig med. Kristoffer Streng har tidigare gett ut tre CD:n, i huvudsak på svenska. Men

har också tidigare riktat sig till den finskspråkiga publiken med sin julskiva på både svenska och finska.

Flera av sångerna på den nya finska utgåvan finns också på hans tidigare inspelningar men på andra språk. En av de sångerna är *You Raise Me Up* som blivit något av Strens bravurnummer. *Kuin taivasiin*, som den heter på finska, har han tidigare sjungit in både på originalspråket engelska och som *Reis meg opp* på norska.

Bland sångerna på skivan finns också två nyöversatta sånger till finska, **Ole Jakobssons** och **Roger Wingrens Aftonens sång** som **Seppo J Järvinen** översatt till *Illan jäähyväislaulu* och *Häll mitt hjärta* som på finska heter *Sydäntäni suojele*.

Alla sångerna på *Mestarin kädessä* är inte översatta. Här finns också flera finska originalsånger, bland andra *Kohottakaa huuto* och *Aamuruskon siivet* skrivna av **Pekka Simojoki**.

På skivan fortsätter Streng sitt samarbete med **Stefan Jansson** som är en av ackompanjatorerna. Jansson har också arrangerat de flesta sångerna. Sången sitter som den brukar göra när Kristoffer Streng låter sin sköna basbarytonstämma ljuda. I psalmen *Päivä vain ja hetki kerrallansa* (Blott en dag) får vi också höra Kristoffer Streng sjunga duett med sin far **Håkan**.

JOHAN SANDBERG

BIBELN 98

↙ **aldersdomligt**

Efesierbrevet 4:11

het har varit kapare. ¹⁰Så i **mångfald** göras **känd** **digheterna** i a. ¹¹Detta var **utförde** i e. ¹²I honom **onom** kan vi **försikt** **örda** ör ber jag er jag lider för ju en ära för

som **förmår** göra långt mer än allt vi ber om eller tänker genom den kraft som mäktigt verkar i oss, ²¹honom tillhör äran i församlingen och i Kristus Jesus, genom alla **släktled** i evigheternas evighet, Amen.

Enheten i Kristi kropp

4 ¹Jag uppmanar er **därför** jag som är en fånge i Herren, att leva värdigt den kallelse ni har fått, ²Var ödmjuka och milda **på allt sätt** Visa **tålmod** och ha fördrag med varandra i kärlek. ³Var ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band: ⁴en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp, **det som tillhör** er kallelse, ⁵en Herre, en tro, ett dop, ⁶en Gud som är allas **Fader**, han som är över alla, genom alla och i alla.

⁷Men **åt var** och en av oss **gavs** nåden, **alltefter** den gåva som Kristus **mätte** ut. ⁸Därför heter det: *Han steg upp i höjden, han tog fångar och gav människorna gåvor.* ⁹Detta ord "han steg upp" vad betyder det om inte att han **också** **stigit** ner till jorden? ¹⁰Han som steg ner är också den som steg upp över alla himlar för att uppfylla **allt**. ¹¹Och han gav några till apostlar, andra till profeter,

om hedningarnas del i frälsningen.

Höjden och djupet av hemligheten, det gudomliga frälsningsråd-

höva förklaras

- 4:1 Ef 3:1, Kol 1:10.
- 4:2 Kol 3:12f.
- 4:4 Rom 12:5, 1 Kor 12:13.
- 4:6 Mal 2:10, Rom 11:36.
- 4:7 Rom 12:3, 6, 1 Kor 12:4f.
- 4:9 Joh 3:13, 6:62, Ef 1:9f.
- 4:10 Ef 1:23, Kol 1:19.
- 4:11 Luk 6:13, Rom 12:7, 1 Kor 12:28.

↖ ↗
Kan spara plats med trespalt

ordföljd

Gammalt!

Far

Stela ordval

Harmoni

För oss som redan under ett drygt decennium har vant oss vid formuleringarna i Folkbibeln och som kanske också lärt oss vissa kärnord utantill kan vissa nya formuleringar kännas främmande till en början.

gett det heliga gudsnamnet יהוה (JHVH) som fromma judar av respekt inte ens uttalar, alltså HERREN. Den typografiska markeringen som fanns med ännu i 1917, finns kvar i Folkbibelns GT, och det är en hjälp för den som vill studera Skriften utan att kunna hebreiska.

Med glädje får man hälsa en språkligt moderniserad version av en god översättning. Den kommer säkert att hjälpa många nya och unga läsare att bli du med bibeltexten. Men för oss som redan under ett drygt decennium har vant oss vid formuleringarna i Folkbibeln och som kanske också lärt oss vissa kärnord utantill kan vissa nya formuleringar kännas främmande till en början. Men man vänjer sig genom att dagligen läsa Guds ord.

I den broschyr som har getts ut för att presentera den nya Folkbibeln visas en sida ur Efesierbrevet i den förra versionen, och så har man gjort korrigeringar och ändringsförslag i rött. På det sättet vill man åskådliggöra vilket slag av förändringar som har gjorts.

Slutligen ett litet smakprov, den tjugotredje psalmen som många älskar.

*HERREN är min herde,
mig skall inget fattas.
Han låter mig vila på gröna ängar,
han för mig till vatten
där jag finner ro.
Han ger liv åt min själ,
han leder mig på rätta vägar
för sitt namns skull.
Även om jag vandrar
i dödsskuggans dal
fruktar jag inget ont,
för du är med mig.
Din käpp och stav,
de tröstar mig.
Du dukar för mig ett bord
i mina fienders åsyn,
du smörjer mitt huvud med olja
och låter min bågare flöda över.
Ja, godhet och nåd ska följa mig
i alla mina livsdagar,
och jag ska bo i HERRENS hus
för alltid.*

SUSANN SONNTAG älskar julsånger för att de inger trygghet.
FOTO: ANDERS LÖNNFELDT

Våga ge dig tid att göra ingenting

JULSÅNGER. Hon satte sig vid pianot och fångade den sång som kom till henne. Susann Sonntags favoritsång i år har hon skrivit själv.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Som musiklärare och artist är Susann Sonntags adventstid fylld av julsånger.

Jag har mött så många julsånger i mitt liv, så därför känns det just nu uppriktigt och ärligt att säga att min favoritsång i år är den sång som kom till mig en höstdag vid pianot.

Sången hon skrivit heter *Tid för jul*, och andemeningen i den är att vi ska komma ihåg att stanna upp i livet och julstressen.

Vi har svårt att ta tid för varandra. Det här är något som är påtagligt i mitt liv. Jag är musiklärare i två skolor i Karis och artist med allt vad det innebär av förberedelser och uppträdanden. I vardagen ska också familjens alla göromål med tvätt, städning, disk och matlagning hinnas med. Jag har tänkt mycket på varför vi stressar så jätemycket.

Hon tror att vi bara borde våga ta det lugnt.

– Vi har ramlat in

i ett ekorrhjul för att få bekräftelse på att vi är duktiga på att vara duktiga. Det är inte så farligt fast man ibland inte gör något alls. Det är värdefullt att våga göra ingenting. Julen är en tid då man oftare har tid med det, och därför är den så värdefull.

I sången ägnar hon också en tanke åt alla dem som av olika orsaker inte kan fira jul.

– Det finns ensamhet, sorg, krig. Det är inte alla som har möjlighet att stanna upp, och julen är inte en vacker tid för alla.

Inger trygghet

Susann Sonntag kommer tillsammans med den svenska vissångaren Peter Lundblad (*Ta mig till havet och gör mig till kung*) att sjunga sin julsång på en rad julkonserter. Extra speciellt blir det den 13 december då de sjunger duett på Folkhälsans luciakröning.

För mig är det värdefullt att få sjunga julsånger just i kyrkor, det känns jordnära och lugnande.

Att julsångerna är så viktiga för så många tror hon att beror på att de inger trygghet och bär med sig kultur och traditioner.

– De är på riktigt otroligt viktiga för många. Det är något fint i att man kan samlas vid samma matbord, både unga och gamla, och sjunga samma julsånger.

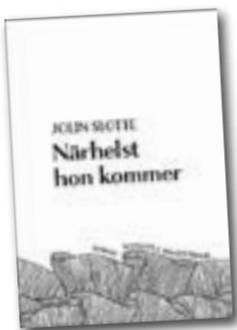
Förälskelse i kantig vardag

BOK

Närhelst hon kommer

Författare: Jolin Slotte
Förlag: Schildts & Söderströms 2014

Kärlekshistorien i *Närhelst hon kommer* är en trovärdig blandning av det vardagsnära och det mirakulösa.

Jolin Slotte beskriver ett vid första anblicken osannolikt kärlekspar. Att hon placerar de älskande i en ganska höstgrå och kantig vardag gör dem bara ännu mer berörande.

Varken den unga litteraturstudenten Alice eller den medelålders bibliotekarien Ulrika hade föreställt sig ett förhållande med den andra – och ändå är det där de verkar hamna. Men utanför deras skimrande intensiva förälskelsebubbla finns livet

och dess tillkortakommanden. I *Närhelst hon kommer* beskrivs en stadsvardag som luktar och skaver, som kommer för nära och får personerna både att värja sig och att skämmas för att de värjer sig. Lika svårt verkar det vara att komma nära den älskade, att klara av att göra ett förhållande av förälskelsen trots allt omkring dem som är svårt att hantera.

Jolin Slotte visar prov på en utmärkt iakttagelseför-

måga i romanens små detaljer. Det är länge sedan jag läst en roman med så här intensiva beskrivningar av omgivningens lukter, men också länge sedan jag läst en så levande och ingående beskrivning av förälskelsens små första närmanden i form av blickar och gester med dramatisk effekt. Alices vardag på universitetet skymtar fram, men ännu tydligare tränger romanen in i biblioteksvar-dagen där nitiska kollegor

kolliderar med principen om ett bibliotek öppet för alla.

Det är inte bara detaljskärpan som sitter där den ska. Berättelsen som helhet är engagerande läsning skriven på ett njutbart språk. Trots att omslaget är så enkelt att det nästan känns skissartat och inte gör mycket till för att sälja in läsoplevelsen är berättelsen innanför pärmar-na betydligt vassare – men också mera skimrande.

ERIKA RÖNNGÅRD

PSALMVÄVEN DECEMBER

1	Y	2	C	3	U		4	A	5	R	6	N	7	M	8	E	9	P	10	L	11	F	12	X	13	P	14	C		15	Y	16	I	17	Ä				
18	R	19	U	20	I	21	K	22	V	23	U	24	S		25	Ä	26	J	27	R	28	C		29	A	30	M	31	G										
32	Y	33	V	34	H	35	J	36	T	37	U			38	X	39	G	40	H	41	D	42	Ä	43	B	44	S		45	A	46	V	47	M					
48	O	49	P	50	N	51	A	52	Ä	53	I			54	K	55	R	56	M			57	O	58	C	59	U	60	N			61	D	62	H	63	K		
64	F	65	Z	66	Y			67	X	68	B	69	L			70	V	71	P	72	A	73	F	74	I	75	U	76	E	77	V			78	R	79	O		
80	B	81	S	82	L	83	Y	84	I					85	J	86	A			87	X	88	C	89	Z			90	V	91	F	92	D	93	K	94	R	95	I
96	Y	97	S			98	N	99	P	100	G	101	Ä	102	I					103	U	104	J	105	R	106	E			107	O	108	L	109	Z	110	T		
111	A	112	M	113	D			114	Ä					115	H	116	I	117	N	118	S	119	B	120	L	121	U			122	C	123	Ä	124	Y	125	N		!

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Ägs av invånare 86 111 51 45 4 72 29B Hjältinna hos Hardy 43 119 68 80C Elektronisk dansmusik från USA 28 88 2 122 14 58D Har sitt mål 92 41 61 113E Sänkt A 8 76 106F Störta iväg 73 91 64 11G Riktning 100 39 31H Brukas yxa till 115 62 40 34I Jolie 53 95 84 16 74 116 20 102J En Orms binamn 104 26 85 35K Är t ex Lena 21 93 54 63L Brukar många till jul 82 120 69 10 108M Längst i norr för forngrekerna 47 56 112 7 30N Blir flitigt läst bok 98 50 6 117 60 125O Tas bort från julskinka 48 107 79 57P Bedåra 71 49 99 9 13R Obehag från nerv i låret 5 78 55 18 105 94 27S Städslade 118 97 81 24 44T Sägs solen kunna 36 110U Äggproducenter 59 19 23 103 3 75 37 121V Uppbar 70 46 33 90 22 77X Kvadraten är en sådan 12 67 87 38Y Sinnesro 124 32 66 83 15 1 96Z Inga visor 65 109 89Å Har eget finger 25 114 42 52Ä Var god nog 17 123 101

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-Ä. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A86, den andra A111 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-Ä bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 437, vers 2, som börjar med orden "Du vid vars kärleks glöd". **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Eli Aminoff**, Helsingfors, **Kaj Gullqvist**, Pernå och **Annika Andersson**, Pellinge. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 30.12.2014.

Märk kuvertet "December-Psalmväv".

Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden:

Namn & adress:

VINN
BÖCKER!

UR EVANGELIET

”Ingen kan säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er.”

Läs mera i Luk. 17:20-24

OM HELGEN

Förhålligandets advent

Den här adventssöndagen handlar om Kristi återkomst i härlighet vid tidens slut. Det här temat syns också i söndagens gamla tema Adventus Glorificationis, förhålligandets advent.

Församlingen ska tålmodigt invänta Kristi ankomst och den utlovade frälsningen. Mitt i nöden och skulden har församlingen fått löftet om frälsningens tid. Löftet fyller oss med glädje och hopp.

RUNT KNUTEN

”I spiltan Blacken står och åter lugnt sitt hö när ljudet honom når.”

Till stallet med häst-vagn tisdag 9.12 kl. 18.

JULMUSIK
Ungdomskören Evangelicum
Lörd 13.12 kl 19, Närpes kyrka
- Biskop Björn Vikström: utdelande av förtjänsttecken
Sönd 14.12 kl 15, Vörå kyrka
- Missionärsvälsignelse: Anna & Magnus Dahlbacka, Eva & Ove Gådda
Se närmare:
www.slef.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STEFAN DJUPSJÖBACKA

ILLUSTRATION: FILIPPA HELLA

Ett nytt universum

OÄNDLIGHETEN är obegriplig. Det osynligt ändlösa kan uppfattas som oroande därför att vi inte får grepp om det. Det är enklare att peka på det begränsade och säga: ”se, där är det. Där är centrum och gränser, mätbart och begripligt”. Reaktionen, när man ställs inför mysteriet, blir lätt: ”Det som jag inte kan se, finns inte. Gudsriket syns ju ingenstans. Det är nog bara fromma fantasier.”

Det finns vissa likheter mellan det universum vi är barn av och det gudsrrike som Jesus beskriver och som vi också är barn av. Vårt materiella universum har varken mitt eller ände. En gång befann sig kanske hela universum i en och samma punkt, och denna punkt är numera hela vårt universum. Allting i universum avlägsnar sig från allt annat. Världens centrum finns ingenstans och överallt. Inte heller har universum någon yttre gräns – det kan vara slutet utan att ha någon gräns.

När Jesus försöker förklara gudsricket för sina efterföljare, varnar han dem för dem som påstår sig kunna lokalisera, inringa eller behärska det. Riket är en andlig storhet, Guds verkningsområde, som fysiskt har varken mittpunkt eller gräns. Men det finns mitt ibland oss (eller kanske inom oss) som en verklighet som syns i attityder och handlingar. Gudsriket kan bara ses inifrån sitt andliga centrum, som en verklighet som öppnar sig för den som är villig att låta Guds kärlek och förlåtelse få rum i livet. Jesus själv visar med hela sitt jag att gudsricket breder ut sig där man är öppen för Gud. Gudsriket materialiseras genom kärlekens gärningar. Det utbredd där försoning och förlåtelse får en chans. När Jesus levde i synlig gestalt på jorden, var han gudsricket centrum. Nu fungerar han som den drivande kraften runt hela vårt klot där varje lärjunge i hans efterföljd i sin tur blir det centrum från vilket gudsricket breder ut sig. Det finns inga gränser för Guds närvaro, andra än de som hans kärlek ställer honom inför. Det berättas om en judisk rabbin som till sina lärjungar ställde frågan: Var bor Gud? Alla tyckte de att frågan var obefogad – Gud finns ju överallt! Rabbinen gav själv svar på den frågan han ställde: Gud bor där han blir insläppt.

Det finns en faktor som Jesus ytterligare pekar på. Det handlar om de judiska förväntningarna han själv delar, att Gud och hans rike en gång ska bli synlig verklighet i vårt universum. Det vi nu bara ser som en svag aning eller som en stark förvisning i heliga ögonblick, ska bli materialiserad verklighet. Det finns en yttersta gräns för det ondas makt, men Guds rike har varken slut eller gräns när Gud en gång ska vara allt i alla. Då behöver han inte vänta på att bli insläppt.

Stefan Djupsjöbacka är pensionerad kyrkoherde.

#bönetwitter

”Gud, utvidga ditt rikes gränser så att det också får rum i mitt indersta.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 44:6-8

ANDRA LÄSNINGEN
Jak. 5:7-11

EVANGELIUM
Luk. 17:20-24

Andra söndagen i advent. Temat är ”Din konung kommer i härlighet”.

PSALMFÖRSLAG

5, 8, 12, 3 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

Adventsstjärnan lyser i ett eller flera fönster i de flesta finländska hem så här års. Den är sannolikt inspirerad av Betlehemsstjärnan som ledde de vise männen till Jesusbarnet i trettondagstid, men hos oss får den alltså visa vägen mot julen redan under adventstiden.

Adventsstjärnorna härstammar från den tyska herrnhutiska traditionen. De första adventsstjärnorna kom till Norden under slutet av 1800-talet, men det var först på 1940-talet som de slog igenom på allvar. Källor: Wikipedia, Tradition och liv.

KALENDERN 5-11.12

DOMPROSTERIET

BORGÅ
LÖ 6.12 KL. 11: TVÅSPRÅKIG GUDSTJÄNST i domkyrkan, Puska, Timo Ägren, Helenelund, Gaudea-muskören.

SÖ 7.12 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN. Eisentraut-Söderström, Djupsjöbacka, Tollander, blockflöjtsensemblen, sång av Rebecka Stråhlman, Kristina Kunttus gudstjänstgrupp
ON 10.12 kl. 17-18: OCH TO 11.12 kl. 14.30-15.30

VÅGEN TILL BETLEHEM Tillsammans får vi se, höra, förundras och stilla oss inför julens händelser. Vandrigen är i församlingshemmet, Runebergsgatan 24. Den berättar om julevangeliet för barn och tar ca. 30 min. Välkomna barn och vuxna!
DE VACKRASTE JULSÅNGERNA 6.12 kl. 13: Högbäcka med lotteri, Andersböle, Djupsjöbacka, Tollander
9.12 kl. 18: Folkets hus, Tolkis, Wilén, Helenelund

10.12 kl. 14: Äppelbackens servicecenter, Djupsjöbacka, Tollander, Camilla Wiksten-Rönbacka
10.12 kl. 18: Sjötorp, Kråkö, Eisentraut-Söderström, Söderström
10.12 kl. 18: Svenskborg, Vessö, Djupsjöbacka, Helenelund
11.12 kl. 14: Lagmannens servicehus, Djupsjöbacka, Tollander

LAPPTRÅSK
LÖ 6.12 kl. 11: Tvåspråkig högmässa i kyrkan, Esa Siljamäki, KK. Kransnedläggning kl. 10.30 och kl. 10.45. Sångargillet medverkar. Efter mässan kaffe i församlingshemmet, Cantando medverkar

SÖ 7.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Caravoco, ELB, KK
on 10.12 kl. 9.30: Vuxen-barn i fh, Elin Lindroos
on 10.12 kl. 14.15 och 15.15: Barnklangen övar, KK
to 11.12 kl. 14: Missionskretsen i församlingshemmet, källaren, Carita Illman
to 11.12 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos

LILJENDAL
LÖ 6.12 kl. 11: Tvåspråkig högmässa i kyrkan, ELB, Rita Bergman, efter mässan kransnedläggning vid hjältegravarna
su 7.12 klo 12: Suomenkielinen messu, Mariagården, Caravoco, ELB, KK
ti 9.12 kl. 10: Vuxen-barn gruppen på Mariagården, GN
to 11.12 klo 18: Kauneimmat joululaulut kirkossa, ECHA quire Helsinki johtaa Karmen Kelk, SL

LOVISA
Uppvakning vid hjältegravarna: lö 6.12 kl 9:30
Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst: lö 6.12 kl 10 i kapellet (Obs! Tid och plats!), af Hällström, Apajalahti, Aalto

Gudstjänst: sö 7.12 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Tollander
Bisagruppen: må 8.12 kl 18 i Vesperhemmet – 1 Joh 1-2
Konsert i kyrkan: on 10.12 kl 19: Ensemble Norma. Fritt inträde, programavgift
Morgonkaffe: to 11.12 kl 8:30 i Tikva
Ordets och börens kväll: to 11.12 kl 18:30 i kyrkan
På kommande:
Församlingens julbasar: lö 13.12 kl 10-14 i församlingsgården

PERNÄ
Café Mikael: fr 5.12 kl. 10-12 i Mikaelstugan, Jorvasvägen 1. Jeannette Sjögård-Andersson. Sista får i år.
Tvåspråkig högmässa: lö 6.12 kl. 10 i Pernä kyrkan. Efter mässan uppvaktning vid hjältegravarna. Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.
Högmässa: sö 7.12 kl. 10 i Pernä kyrka. Erik Vikström, Marcus Kalliokoski.

Julpyssel och pepparkaksbakning: on 10.12 kl. 18-20 för hela familjen, Prästgården. I samarbete med Östnylands 4H. Pamela Westerlund.
Vackraste julsångerna (tvåspråkigt): on 10.12 kl. 18 i Sarfsalö kapell. Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski. Kören Blokomblaanda medv. Grötfest i Byagården.

SIBBO
Sibbo kyrka: Sö kl 12 Katja Korpi, Camilla Wiksten-Rönbacka, gudstjänstfrivilliga.
Småbarnskyrka: Fr 5.12 kl 9:30 (obs! tiden) i Sibbo kyrka. Korpi, Isabella Muncck, Lauri Palin.
S:T SIGFRID: Självst.d kl 11:30 tvåspråkig gudstj (Obs! utomhus) Stefan Djupsjöbacka, Wiksten-Rönbacka. Tvåspråkig scoutandakt kl 16 Korpi, Wiksten-Rönbacka.

De vackraste julsångerna i Box: Sö kl 16, Bykyrkan Tabor i Box, Grönkullav. 142. Camilla Ekholm, Allan Lindqvist, Palin, Seppo J. Järvinen, Kyrkokör.
Kungens klubb: Må kl 15:30, Kyrkoby församl. hem. Muncck, Kjell Lönnqvist.

Vikings veranda: Må kl 19, Prästgården. Patrik Frisk.
Julfest på Elsie: Ti kl 14, Ekholm, Ann-Christine Wiik, Ann-Lis Biström, Tiina Paloniemi.
Pensionärsjulfest: On kl 13, Kyrkoby församl. hem. Festtal av spännande gäst. Sång- och musikprogram, Lucia, Fontana Medias bokbord, servering. Buss-tidtabell: Buss 1: Gesterbyvägskäl kl 12, Linda 12.10, upp med Boxvägen till församl. hem. Buss 2: Halens hållplats kl 12, Södra Paipis 12.10, Mixvägen-Storbondsvägen (Kullen) 12.25 via Nickbyvägen till församl.hem. Ingen avgift. Retur ca kl 15:45. OBS! Dörrarna öppnar kl. 12!
Julfest på Linda: To 11.12 kl 14. Korpi, Palin, Wiik, Biström.
Gudstjänstplanering: To 11.12 kl 18, Kyrkoby församl. hem. Inför mässan 21.12. Djupsjöbacka.

Kvinnor mitt i livet: To 11.12 kl 18:30, Prästgården. Korpi.
Vänligen observera att 5.12 är pastorexpeditionen stängd.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Fr 5.12
kl. 10-11.30: Familjefredag i Hörnan. Wiklund.

kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

LÖ 6.12
kl. 11: Gudstjänst på Finlands självständighetsdag i Drumsö kyrka tillsammans med Drumsö församling. Rintamäki, Repo-Rostedt, Enlund, Andersson. Uppvakning vid Drumsö hjältegravar kl. 10.30. Kyrkkaffe i S:t Jacob kyrkas församlingssal.
kl. 12: Högmässa med Helsingfors Svenska Krigsveteraner r.f. i Johanneskyrkan. Lindström, Almquist. Akademiska Sångföreningen, dir. Kari Turunen.

kl. 12: Ekumenisk festgudstjänst på Finlands självständighetsdag i Helsingfors domkyrka. Predikant: Biskop Irja Askola. Cantores Minores. Kom i god tid före så det finns plats!
SÖ 7.12

kl. 12: Högmässa med kyrkoherdeinstallation i Johanneskyrkan. Lindström, Westerlund, biskop Björn Vikström. Johannes församlings kantori. Tomas Vokalensemble, S:t Jacobskören och Chorus Sanctae Ceciliae. Kyrklunch. ”Bänga stans bästa mässa i Johanneskyrkan 7.12”
Må 8.12
kl. 10-11.30: Familjemåndag i Hörnan. Wiklund.

Ti 9.12
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Dag-Ulrik Almquist, orgel och John Emanuelsson, violin.
kl. 19: Mariavesper i Johanneskyrkan. Biskop Nielsen, Böckerman.
On 10.12
kl. 14-15.30: Gemensam julfest för Diakonitrafiken & Celltraffen. Gertrud Strandén, Bo Ekman, Eivor Norrbäck, Karin Salenius.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Lindström, Enlund.
Middagsbön: i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

Ny grupp!
”Att minnas ger styrka”: Christine Zitting (diskussionsledare och -terapeut) kommer att starta en diskussionsgrupp i församlingens regi i februari 2015. Tilläggsuppgifter fås av Barbro Ollberg tfn: 050 3800 656.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Matteusbilagan: med bl.a. julens program ingick i Kyrkpressen 27.11.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
LÖ 6.12 kl. 12: högm, Ahlfors, Mauriz Brunell, Matteus manskör. Kyrkkaffe.
SÖ 7.12 kl. 12: högm, Hallvar, Sundroos. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
SÖ 7.12 kl. 18: kvällsmässa, bla a Forsén, Matteus&Arbis Gospel, Daniela & Staffan medverkar. Barnpassning och -program. Kvällste i Matteussalen.
Ti 9.12 kl. 9.30: Dans kring granen utanför Matteuskyrkan. Mor- och farföräldrar, pensionärer och övriga daglediga är välkomna att dansa med barnen eller bara se på. I

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 5.12 Malena Björkgren, Åbo **Lö 9.4 8.53** Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Paradiset* (repris från 18.12.2004) **Må 8.12** Patrik Hagman, Åbo **Ti 9.12** Mikael Paul, Grankulla **Ons 10.12** Catarina Olin, Sundom (repris från 2.12.2013) **To 11.12** Ann-Sofi Storbacka, Ekenäs.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 5.12 17.58 Ett ord inför helgen. S:t Görans kyrka i Mariehamn. **19.15** Kristina Fernström, Helsingfors **Sö 7.12** Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors (repris från 7.12.2009) **Må 8.12** Hedvig Långbacka, Helsingfors **Ti 9.12** Jan-Erik Nyman, Jakobstad **Ons 10.12** Sergius Colliander, Kellokoski **To 11.12** Peter Sjöblom, Vasa.

VEGA

Gudstjänst

Lö 6.12 kl. 12.00 Självständighetsdagens ekumeniska festgudstjänst i Helsingfors domkyrka. Predikant: Irja Askola. Svensk kommentar: Öivind Nyquist. **Sö 7.12 kl. 13.03** Gudstjänst med Missionskyrkan på Åland. Predikant: Niclas Wikström. Mötesledare och textläsare: Åsa Löfström. Sång: Gospelkören Good News och Sam Österlund. **VEGA**

HIMLALIV

Rent suveränt!

Solveig Lillsunde tycker att livet är härligt. Hon är så glad så att hon kunde gråta. Och man får gråta ut.

Himnaliv i Yle Fem måndag 15.12 kl. 18.30, repris söndag 21.12 kl. 14.30

ringdansen deltar barn från östra Helsingfors daghem. Efter dansen inbjuds alla äldre på kaffe med dopp och samvaro i Matteussalen. **On 10.12 kl. 8.30-9:** morgonmäs-sa, Rönneberg. Morgonmäs-sa varje onsdag i Matteuskyrkan.

On 10.12 kl. 18: MU-mäs-sa, Matteus Ungdom -mäs-sa, Hallvar. En kort mäs-sa med bönevandring, kyrkkaffe efteråt.

To 11.12 kl. 13-14.30: torsdagsträff. En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.

BRÄNDÖ/VILANS BEGRAVNINGSKAPELL

Lö 6.12 kl. 12: uppvaktning vid hjältegravarna, Hallvar (tvåspr.) **ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65**

Lö 6.12 kl. 13: uppvaktning vid hjältegravarna, Hallvar (tvåspr.) **Sö 7.12 kl. 10:** högm, Hallvar, Sundroos. Kyrkkaffe.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Fr 5.12:

- **kl. 10 Musiklek:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Ledare Sussi Leskinen.

Lö 6.12: Självständighetsdagen - **kl. 10 Gudstjänst:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.

- **kl. 10 Tvåspråkig gudstjänst:** i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12. Miira Muroma-Nikunen, Olli Möntinen, m.fl. Kyrkkaffe.

- **kl. 11.15 Uppvaktning vid hjältegravarna:** i Södra Haga. Vi går i procession från Södra Haga kyrka genast efter den tvåspråkiga gudstjänsten.

- **kl. 12 Uppvaktning vid hjältegravarna:** i Sockenbacka. Fältprostvägen.

- **kl. 12.15 Uppvaktning vid hjältegravarna:** i Munksnäs. Gert Skyttes park, Ramsay strand. **Sö 7.12:**

- **kl. 10 Högmäs-sa:** i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.

- **kl. 15.30 Församlingens julfest:** med de vackraste julsångerna och luciaprogram i Mänsas kyrka. Julklappsutdelning och tomtegröt efteråt. Alla välkomna! OBS: Julklapp å ca 4€ medtages.

Ti 9.12:

- **kl. 9.30 Julkyrka för daghem:** i Malmns kyrka.

- **kl. 17 Petrus barnkör:** i Munksnäs höjdens församlingshem. Välkomna alla barn från 5 år uppåt! Ledare Liisa Ahlberg 050-522 9690.

- **Förbön och tack:** i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Ulla-Christina Sjöman, Lassus, Ahlberg. Barnpassning. Kyrkdörrarna öppnas kl. 18.30.

On 10.12:

- **kl. 9.30 Julkyrka för daghem:** i Malmgren kyrka.

- **kl. 18.30 Koralkören övar:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. **To 11.12:**

- **kl. 9.30 Julkyrka för daghem:** i Munksnäs kyrka

- **kl. 17 Sorgegrupp:** i Haga. Sten-foten, Vespervägen 12. Sorgegrupp med Ruth Franzén.

- **kl. 18.30 Vokalensemblen övar:** i Äggelby gamla kyrka.

HELSEFORS PROSTERI
Julsajten www.jul.fi: har öppnats och inleder julen.

Tonen från himlen lever kvar: Helsingfors julkrubbor 2014 kan beses i skyltfönster i stadskärnan under adventstiden samt i olika kyrkor fram till 6.1.2015.

Att återge julberättelsen med hjälp av dockor, bilder eller skulpturer är en gammal kristen tradition. Mer info: www.jouluseimet.fi

Församlingarnas samtalsjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. **Mer info:** www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 7.12. 11 Uhr: Gottesdienst (Beutel)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Självständighetsdagen lö 6.12: Esbo domkyrka kl. 10 (OBS tiden!) Tvåspråkig gudstjänst. Kanckos, Malmgren m.fl. Uppvaktning vid de stupades gravar efter gudstjänsten. Fest i församlingssgården. Niklas Vepsä, sång.

De vackraste julsångerna: Esbo domkyrka lö 6.12 kl. 16. Nina Kronlund, Eeva-Liisa Malmgren & Natalie Ball, sång. Andakt Johan Kanckos.

Högmässor sö 7.12: Esbo domkyrka kl. 12.15. Södö, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Karabacka kapell kl. 10 gudstjänst med små och stora. Ertman, Kronlund, Dannholm. Dagklubbens julkirka och Lucia. Natalie Ball, sång. Kyrkkaffe/soft.

Julfest med de vackraste julsångerna och Lucia: Köklax kapell sö 7.12 kl. 16, Jäntti, Ertman. Kungsgårdsskolans Lucia. Sånggruppen Fiona, Nina Kronlund & Natalie Ball, sång.

Julbasar och allsång: Tunberg servicehus, Framnäsängen 4, må 8.12 kl. 15-17.30. Allsång med Susanna & Sofia. Bakverk, senap, potatisgröt, julpynt, lotteri, miminimiky. Kaffe + laxsmörgås 5 €, glögg + pepparkaka 2 €. Arr. Kontakttänken på Tunberg.

De vackraste julsångerna med Kråksången: Esbo domkyrkas församlingssgård on 10.12 kl. 19-20. Eeva-Liisa Malmgren & Natalie Ball, sång.

Ungdomsmäs-sa: Sökö kapell on 10.12 kl. 20, Kanckos, Wikman, Lund. **Esbo Arbetskammarkören julkonsert:** Köklax kapell on 10.12 kl. 19. Latina-amerikansk julmusik. Ariel Ramirez: Navidad Nuestra för blandad kör. Dir. Timo-Juhani Kyllönen.

Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Kalajärvi kapell to 4.12, Köklax kapell ti 9.12, Karabacka kapell to 11.12.

Öppen diakonimottagning: Kyrk-tian, Kyrkog. 10, varje må kl. 11-13, också 22.12 och 29.12. Karabacka kapell, Karabackav. 12, varje to kl. 15-16 t.o.m. 18.12.

Diakonilunch: Olars kyrka varje ti kl. 12-14 t.o.m. 9.12. Pris 5 €.

Handarbetsgruppen: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 16-19 t.o.m. 9.12.

www.esboforsamlingar.fi

GRANKULLA
To 4.12 kl.10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.

Kl. 19-21 Facebook-mottagning: Marlen Talus-Puzesh. **Lö 6.12 kl.10 Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst:** Ulrik Sandell, Mimosa Mäkinen, Anne Hätönen, Grankulla kammarkör medverkar. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna.

2 söndagen i advent 7.12 kl. 12 Högmäs-sa: Ulrik Sandell, Anne

Hätönen. Kaffe i nedre salen. **Kl. 10-11.30 Singelföräldracafé-träff:** i Sebastos.

Kl. 12 Söndagsskolans julfest: i Klubb 97, Pippi Collander, Märta Backman.

Kl. 18 Julkonsert: kammarkören Kaamos i kyrkan. **Må 8.12 kl.16 Ungdomskväll:** i Klubb 97.

Ti 9.12 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.

Kl. 9.30-11 Diakonimottagning: och brötdutdelning. **Kl.15.30-17 Pensionärernas äng-lapysse:** i dagklubbens kök. Vi tillverkar fina små smyckesänglar.

Anmälningar till familjearbete Yvonne Fransman, yvonne.fransman(at)evl.fi, 050 443 0045, de tolv först anmälda ryms med. **Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårds-grupp:** i Sebastos.

Kl. 18 Damkören Grazia: i övre salen, Anne Hätönen. **On 10.12 kl. 16-18 Närståendevar-darnas julpyssel:** nedre brasrummet, Karin Nordberg.

Kl. 18.30 Onsdagsbön: i kyrkan, Kjell Granlund, Ulrik Sandell. **To 11.12 kl. 10-11 Lovsång och bön:** i övre brasrummet.

Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström. **Kl. 19-21 Facebook-mottagning:** Marlen Talus-Puzesh.

Kl. 18 Musikinstitutets ljuskon-sert: i kyrkan.

KYRKSLÄTT
Julandakt för små barn: fre 5.12 kl. 9.30 i Masaby kyrka. Familjer som inte är med i någon av församlingens grupper är också välkomna!

Söndagsskolans julfest: fre 5.12 kl. 18.30 i församlingshemmet. **EFFA Öppen klubb för elever i åk 3-4:** fredagar t.o.m. 12.12 kl.13.30-16 på Lyan, Prästgårdsbacken 5. Bl.a. lek, pyssel och mellanmål.

Ingen anmälan behövs. **Herdar och änglar sökes till julspelet:** anmäl ditt intresse senast 11.12 till kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. Julspelet uppförs 24.12 kl. 14.30. Barn i alla åldrar är välkomna med.

Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst: lö 6.12 kl. 12. Linus Stråhlman, Timo Posti. Kransnedläggning kl. 11.30 vid hjältegravarna. Fest i Kirkkoharjun koulu efter gudstjänsten.

Högmäs-sa: sö 7.12 kl. 10 i Haapajärvi kyrka. Linus Stråhlman, Marcel Punt.

Högmäs-sa: sö 7.12 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Linus Stråhlman, Marcel Punt.

Sång och bön: må 8.12 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätt kyrka. **Julfest för utvecklingshämjade och deras familjer:** må 8.12 kl. 18-20 i församlingshemmet. Tag egen julklapp med!

Julgröt för grupperna: tors 11.12 kl. 12-14 i församlingshemmet. **Tid för jul - konsert med Susann Sonntag och Peter Lundblad:** tors 11.12 kl. 19 i Kyrkslätt kyrka. Programblad 10 €. Fritt inträde.

Glögg och pepparkakor: fre 12.12 kl. 15-19 terminsavslutning på Hörnan Sockenstugustigen 3. **Kyrkoherdeämbetet öppet må-fre kl. 9-15, tel. (09) 8050 8292:** OBS! Stängt måndag 8.12. **www.kyrkslattsvenska.fi:**

TAMMERFORS
Lö 6.12: Självständighetsdagens högmäs-sa kl 11 i SvH, Kim Rantala och Paula Sirén. Stråkar från Tam-

pereen Kamari- musikkiseuras orkester uppträder. **Sö 7.12:** 2.advent. Vi sjunger De Vackraste julsångerna kl 18 i SvH med julglögg och dopp! Noora Laiho, kantelele uppträder. Obs!

Ingen gudstjänst kl 11 **Må 8.12:** Näsin Ääni konsert kl 19 i Alexanders kyrkan. Fritt inträde, programblad 15/10 €.

Ti 9.12: Mammor, pappor o barn, kl 10 SvG, knytkalas och Lucia. **Ti 9.12:** Tisdagsklubben SvG kl 13-14.30 och kl 14.30-15.30, vi bakar pepparkakor.

Ons 10.12: Diakonikretsen kl 13 SvH, Julkaffe med julsånger. **Ons 10.12:** A-män bastukväll i Ilkko kl 18.30. Skjuts kl 18 från Gamla kyrkan.

VANDA
Barnens adventskyrka: fre 5.12 kl. 9.30 i dagklubben i Martinristi församlingssentrum, Bredängsvägen 2.

ViAnda-kören julkonsert: fre 5.12 kl. 17 i S:t Lars kapell, Prästgårdsgränden 3. Dir. A. Ekberg, piano/orgel l. Hokkanen.

Tvåspråkig gudstjänst: självständighetsdagen 6.12 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars, tillsammans med Hämeenkylä seurakunta.M. Fa-gerudd, J. Nevala, N. Huttunen, A. Ekberg. Tikkurilan Mieskuoro medverkar, dir. Karin Taukar. Efter högmässan uppvaktning vid hjältegravarna invid Helsinge kyrka.

Uppvaktning vid hjältegravarna: i Rödsand kl. 11.45 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.15, till deras minne som stupade för sin övertygelse.

Självständighetsdagens diakonibasar: 6.12 kl. 11 i Myrbacka kyrka, Strömfåravägen 1. Arr. Vanda västra diakoniförening.

Högmäs-sa: sö 7.12 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg. Efter högmässan församlingens julfest i Prostgården.

Ingen högmäs-sa: sö 7.12 i S:t Martins kapell. **Familjecafé:** i samarbete med Folkhälsan må 8.12 kl. 9.30 -12 i Martinristi församlingssentrum.

De vackraste julsångerna: ons 10.12 kl. 14 i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. K. Andersson, A. Ekberg. **Ungdomskväll med julavslutning:** ons 10.12 kl. 18 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.

De vackraste julsångerna: to 11.12 kl. 18 i Bagarstugan. K. Andersson, A. Ekberg.

SNAPPERTUNA
to 4.12 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle

to 4.12 kl 19: övar kören i Snappertuna

lö 6.12 kl 12: gudstjänst med Tom Bergman och Tor Nordström. Efter gudstjänsten kransnedläggning

sö 7.12 kl 18: kvällsgudstjänst i Bygdestugan i Box. Tom Bergman och Tor Nordström

to 11.12 kl 13.30: Dagträff i Prästgården. Välkomna!

TENALA
Självständighetsdagen: lö. 6.12 kl. 13, gudstjänst. Staffan Söderlund och Gunnar Westman. Sång: Ove Molander. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna. Kyrkkaffe.

Lö 6.12 kl. 14: julmarknad i Bygdestugan. **Sö 7.12 kl. 13:** högmäs-sa. Monica Cleve och Gunnar Westman.

Raseborgs kyrkliga samf. **Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi**

INGÅ
Lö 6.12.2014 Självständighetsdagen: uppvaktning vid de stupades gravar kl 11 i Degerby och kl 11.30 i Ingå samt tvåspråkig gudstjänst i Ingå kyrka kl 12. Hellsten, Storbacka.

Sö 7.12 kl 10: högmäs-sa i Degerby kyrka, kaffe på Rosenberg. Sjöblom, Storbacka.

Må 8.12 kl 18-19: tvåspråkig julsångskonsert i Ingå kyrka. Konserten anpassas särskilt till behov för personer med olika funktionshinder. Gott om plats för rullstolar. DUVkören Trixstar, Sånggruppen Guldkanten, Allsång, Anders Storbacka, organist, Ann-Sofi Storbacka, konferencier. Fritt inträde.

Arr. Ingå församling i samarb. Med Sånggruppen Guldkanten. **Må 8.12 kl 18.30:** bibelgruppen i Prästgården. Hellsten.

Ti 9.12 kl 11.30-13.00: höstens sista matservering (julmat, 4 €) på församlingshemmet. Sköld-Quarnström.

To 11.12 kl 9.30-11.30: familjecafé i församlingshemmet källarvåning. **To 11.12 kl 14-16:** församlingsträffens julfest i församlingshemmet. Lindström, Sjöblom, Barnkören medverkar.

KARIS
Konsert: To 4.12 kl. 18 i församlingshemmet med Ikiyhreät och Vox Mix.

Tvåspråkig gudstjänst: Lö 6.12 kl. 10.30 i S:t Olofs kapell. Västryländska kammarkören medverkar. Kransnedläggning på hjältegravarna

i Karis kl. 11.45 och i Svartå kl. 12.30. **Självständighetsdagens basar:** Lö 6.12 kl. 12 i Församlingshemmet till förmån för missions- och diakonarbetet. Årtsoppa, kaffe, handarbete, bakverk m.m.

Högmäs-sa: Sö 7.12 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. **Musikandakt:** To 11.12 kl. 19 i S:ta Maria kyrka, Pojo. Anders Lindström. Hanna Noro. Eva Comét, sopran.

Julkonsert: To 11.12 kl. 19 Julkonsert med Gammelstadens Ungdomsförenings i Helsingfors kör (GUF-kören) i Svartå kyrka. Petra Schauman, mezzosopran. Gustav Nyström, piano.

SNAPPERTUNA
to 4.12 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle

to 4.12 kl 19: övar kören i Snappertuna

lö 6.12 kl 12: gudstjänst med Tom Bergman och Tor Nordström. Efter gudstjänsten kransnedläggning

sö 7.12 kl 18: kvällsgudstjänst i Bygdestugan i Box. Tom Bergman och Tor Nordström

to 11.12 kl 13.30: Dagträff i Prästgården. Välkomna!

TENALA
Självständighetsdagen: lö. 6.12 kl. 13, gudstjänst. Staffan Söderlund och Gunnar Westman. Sång: Ove Molander. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna. Kyrkkaffe.

Lö 6.12 kl. 14: julmarknad i Bygdestugan. **Sö 7.12 kl. 13:** högmäs-sa. Monica Cleve och Gunnar Westman.

De Vackraste Julsångerna 2014

Välkommen med och sjung!
I år ljuder De vackraste julsångerna för u-ländernas mammor.

På www.devackrastejulsangerna.fi kan du se när sångtillfällena ordnas på din ort. Stöd vår julinsamling med en slant i kollektlåven eller ge via textmeddelanden:

Sänd meddelandet **JUL5 (5 €)** eller **JUL10 (10 €)** till numret **16155**

Insamlingstillstånd: 2020/2012/2695 för 2013-2014, beviljat 27.9.2012 av Polisstyrelsen. 2013/8433 för 2014, beviljat 10.10.2013 av Ålands Landskapsregering. De insamlade medlen används åren 2014-2016 i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

ESBO STIFT

LOJO
Dagklubb: för 3–5 åringar i Virkby kyrka på tisdagar och torsdagar kl.9.00 – 12.00. (Virkby kyrka, Virkbyvägen 1, 08700 Lojo)
Familjeklubb: i Virkby kyrka. Onsdagar kl.9.00 – 11.30.
Juniorklubb: i Virkby kyrkans källare på måndagar kl.13.15–15.00 för 3–4 klassister.
Ungdomskvällar: i Virkby kyrkans källare på torsdagar kl.18.00–20.00.
Kör i församlingen: Kören övar i Virkby kyrka på måndagar kl.18.20–19.50 i ledning av Katja Wiklund.
Handarbetscafé: i Virkby kyrkas källare. Tisdagar kl.18.00–20.00.
Juniorklubb: i Lindkulla, Karstunraitti 4, på måndagar kl.13.30–16.00 för åk 3–6. Sista gång före jul 1.12.
Familjeklubb: i Lindkulla, Karstunraitti 4, på fredagar kl.9–11.30.
Lö 6.12. kl. 11.00: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Virkby kyrka.
Lö 13.12. kl.14.00: De vackraste julsångerna & Lucia-kroning i Lojo kyrka. Collegium Musicum. Nurmi och Kerko.
Sö 21.12. kl.13.00: Gudstjänst med de vackraste julsångerna i Virkby kyrka. Kuismanen och Kerko. Kyrkvård Susanne Jääskeläinen. Kyrkkaffe, kyrktaxi.

TUSBY

ti 9.12.2014 kl. 19: Solbacken, Klemetskogintie 9, 04360 Tusby. Vackraste julsångerna med Klemetskog kyrkosångare, Brages stråkorkester. Kantor Enni Pöykkö, Präst Lauri Seppänen.

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÄSTÄBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Lö 6.12. kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst tillsammans med finska församlingen, Backström, Koperoinen, Lehtonen. Pargas Manskör medverkar. Före gudstjänsten uppvaktning vid hjältegravarna kl.10.30.
Sö 7.12. kl. 12: Högmässa i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen. Ungdomssöndag.
On 10.12. kl. 18: Veckomässa i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Lö 6.12. kl. 16: Tvåspråkig gudstjänst i kyrkan, Granström, Taulio. Körsång. Efter gudstjänsten uppvaktning och körsång vid hjältegravarna.
Sö 7.12. kl. 11: Gudstjänst i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Lö 6.12. kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Lö 6.12. kl. 11: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä. Kransnedläggning vid hjältegravarna.
Sö 7.12.: Ingen gudstjänst i Houtskär på söndagen.
Inio kapellförsamling:
Lö 6.12. kl. 11: Gudstjänst i kyrkan, Vuola.
Sö 7.12.: Ingen gudstjänst i Inio på söndagen.

ÄBO
Iö 6.12 kl.15.30: Gudstjänst i Aurelia (1 vän.). Bäck, Danielsson. ASMA medverkar. Missionskaffe med lotteri efter gudstjänsten.
Sö 7.12 kl.12: Högmässa i Domkyrkan. Mullo (pred), Bäck (lit). Äbo Pensionärsförenings 60+ kör (dir. Harry Dahlström) medverkar. Kyrkkaffe efter högmässan.
ti 9.12 kl.18: Seminarium i Henrikkyrkan om utvecklingsprojektet i samfälligheten. Seminariet är öppet för alla.
kl.18 Tyst meditation i Aurelia (1 vän.)
ons 10.12 kl.13–15: Café Orchidé i Aurelia (1 vän.)
kl.18 Veckomässa i Aurelia. Björkgren. (1 vän.)

ÄLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Ådas advent: Gemensam gudstjänst i Eckerö kl.12. Ej gudstj i H-land. Märten Andersson.

JOMALA

Tors 4.12 kl. 19: Bibelstudiegrupp.
Fre 5.12 kl. 18: Psalmmandat i kyrkan.
Lör 6.12 kl. 12–15: Missionsbasar.
Sön 7.12 kl. 11: Gudstjänst m. personal, kyrkkaffe.
Tis 9.12 kl. 18: Till stallet m. hästvägn.
Tors 11.12 kl. 11: Herrlunch.

MARIEHAMN

06.12 Gudstjänst: kl. 11 i S:t Görans, G S, J D.
Finsk gudstjänst: kl. 16 i S:t Görans församlingshem, Jouni Sinisalo, J D. Tiina Nordqvist, Ann-Christin Lundberg, Jenni Karlsson – sång. Kaffe och program av Ahveniset kl. 14.
Julkonsert: kl. 16 och kl. 19 i S:t Görans med Intermezzokören. Guy Karlsson –

dirigent, Anders Laine – piano. Programblad 15€, varav 5€ tillfaller MatBanken.
07.12 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, M P, G K, L N. Kyrkkaffe.
09.12 Julkonsert: kl. 20 i S:t Märtns med Good News och Alandia Big Band, Camilla Heindenberg – Agbazahou och Edward Furubacken – dirigenter. Programblad 10€.
10.12 Julkonsert för MatBanken: kl. 19 i S:t Görans, damkören Magnificat som gästas av Mariehamns kvartetten, Guy Karlsson – dirigent. Kollekt till MatBanken.
11.12 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, M P, G K.
Sopplunch: kl. 12 i S:t Görans församlingshem. Pris 7€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 7.12 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen.
Kl. 16.00: Konsert i Vårdö kyrka med Laudamus-kören, barnkören Joy och Eva-Helena Hansen.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fre 5.12 kl. 20: Solglimten i Församlingshemmet. Deltagarna i Spiron inbjuds.
Lö 6/12 kl. 11.00: Självständighetsdagens gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. Efteråt uppvaktar Li-onsklubben och Korsnäs Scoutkår vid de stupades grav.
Lö 6/12 kl. 12–15: Basar i Församlingshemmet till förmån för missionen. Försäljning, servering, lotteri.
Sö 7/12 kl. 11.00: Högmässa i Kyrkan. Predikan: Rune Fant.
Sö 7/12 kl. 18.00: Julfest för stora och små i Taklax bönehus med Kyrkans Barntimme, skriftskolungdomarna, Maggie Haga, Jan-Ola Granholm, Ebba Carling, Guy Kronqvist m.fl. Kaffeservering och lotteri.
Må 8/12 kl. 16.00: Bibelstudie- och bönegruppen i Församlingshemmet.
On 10/12 kl. 12.00: Närtäandevårdarträff i Församlingshemmet.
On 10/12 kl. 18.00: Skriftskola i Församlingshemmet.
On 10/12 kl. 19.00: Konsert i Kyrkan med ungdomar från Närpes Gymnasium, dir. Richard Mitts, se skild annonsering.
Ti 11/12 kl. 12.00: Silvergruppens julfest i Församlingshemmet. Anmäl deltagande till Ebba, tel. 044-4101825 senast 8/12.
Julmiddag: för församlingens förtroendevalda, anställda och församlingsmedlemmar som haft ledaransvar i verksamheten ordnas ti 16/12 kl. 18.00 i Församlingshemmet. Anmäl deltagande senast 9/12 till Pastorskansliet, tel. 044-4101800.

KRISTINESTAD

Kristinestadsvenskaforsamling. fi
Gudstjänst: 6.12 kl 10 i L:fjärd, Eklöf, Martikainen. Kl 12 Tvåspråkig gudstjänst i K:stad, Saarinen, Toivanen, Nilsson. Kl 18 i Sideby, Norrback, Nilsson
Uppvaktning vid hjältegravarna: lö 6.12 kl 11 i L:fjärd. Kl 11.30 i K:stad invid Ulrica Eleonora kyrka. Kl 17.45 i Sideby
Gudstjänst: sö 7.12 kl 10 i L:fjärd, Saarinen, Martikainen
Högmässa: sö 7.12 kl 12 i K:stad, Norrback, Nilsson
Julkonsert: ti 9.12 kl 19 i K:stads kyrka med Närpes gymnasium. Pris: vuxna 15 €, studerande 7€ inkl. glögg och pepparkaka
Pensionärsamling: on 10.12 kl 11.15 i K:stads förs.hem, julfest med gröt, lotteri, Eklöf
Pensionärsamling: on 10.12 kl 12.30 i L:fjärds förs.hem, julfest med gröt, lotteri, Norrback
Pensionärs- och syföreningsamling: to 11.12 kl 11.30 i Sideby, julfest med gröt, Saarinen

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 6.12 kl 12: Gudstjänst Jakobsson, Lindén, Närpes manskör. Efteråt kransnedläggning.
Sö 7.12 kl 18: Gudstjänst i Ö.Yttermark bönehus, Lassus, Lindén. Kyrkkaffe o julsånger.
Må 8.12 kl 18.30: Sorggruppen i förs.hemmet, Lassus, Wallin.
Ti 9.12 kl 18: Julsånger i Tojby bykyrka, systrarna Högbäck, Lövdahl, Torolf Prost.
Ti 9.12 kl 19: Julkonsert i kyrkan med kören ”Röster”, dir. Maria Timoshenko.
On 10.12 kl 12: Pensionärsamling med julgröt i förs.hemmet, Lövdahl, Lindén, Wallin, Dagklubben.
To 11.12 kl 13: Samling i Böle bystuga, Wikström.
To 11.12 kl 18: Årsmöte i Närpnäs bönehus, Lövdahl.
To 11.12 kl 19.30: Årsmöte i Rangsbys kyrka, Lövdahl.
Övermark
Lö 6.12 kl 10: Gudstjänst Lassus, Lindén. Efteråt kransnedläggning.
Sö 7.12 kl 11–13.30: Advenstbuffé i luth. bönehuset med damernas bästa lädör, inläggningar, sallader, bröd mm. 15euro/ pers, 45euro/fam. m. barn 6–18 år.
Må 8.12 kl 18: Barnens julfest i kyrkan, Lövdahl, Enlund, Kanto.
Fr 12.12 kl 13: Julfest för pensionärer o daglediga i förs.hemmet, T.Ingvesgård, Lassus, Bäck, Wikstedt, Lucia. Julgröt o kaffe 5 euro.
Pörtom
Lö 6.12 kl 11: Gudstjänst Sundqvist, Lidman. Efteråt kransnedläggning.
Lö 6.12 kl 12.30: KU:s auktion i förs.hemmet, Björkstrand, Sundqvist, Bäck.
Sö 7.12 kl 12: Gemensam finsk högmässa, Lövdahl, Sundqvist, Lidman, Lindén, Santa Marian kuoro ”Kauneimmat joululaulut”. Efteråt kyrkkaffe i förs.hemmet.
Sö 7.12 kl 18: Barnens julfest i kyrkan, Sundqvist, Lidman, Enlund, Dagklubben, Minior, Junior, Sångfågarna.

To 11.12 kl 13: Julfest för pensionärer o daglediga i förs.hemmet, tema: ”Jakob”, Lövdahl, Pensionärskören, Lucia, Lidman, Bäck. Julgröt o kaffe Seuro.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Lö kl 14: Gudstjänst på självständighetsdagen, Englund, Brunell. Efter gudstjänsten kransnedläggning vid frihetsmonumentet, därefter kyrkkaffe och Missionssyfoeringens auktion i församlingshemmet.
Sö kl 14: Familjevänlig högmässa med procession, Englund, Brunell, Norrgård, barnen.
To kl 18.30: OBS! Kyrkokören har samövning i Petalax

KORSHOLM

Gudstjänst: självständighetsd. 6.12 kl 10 i kyrkan. Berg och Westerlund. Uppvaktning vid hjältegravarna efter gudstjänsten.
Högmässa: sö 7.12 kl 10 i kyrkan. Berg och Westerlund. Psalmint, vi sjunger din önskesalm i kyrkan kl 9.45–9.55. Önska i dag torsdag, till pastorskansliet 06-3560500, kl 9–14 eller e-post: kors-holms.svenska@evl.fi. Mer information på hemsidan.
Pensionärsjulfest: i dag 4.12 kl 13–16 i förs.hemmet i Gamla Vasa. Julgröt o. program. Upphämtning från byarna med taxi, K Bäck rutt 1, kl 11:45: Karkmo, To-by, Helsingbyvägen ca 12, Laihelavägen, Vikby. T Lahtinen rutt 2, kl 12: Grönvik, Iskmo, Jungsund, Singsby ca 12:10, Karperö-Dalback, Gamla Karperövägen, Smedsby Pellbacken, Centrumvägen ca 12:25, Gammelstadsvägen. K Öman rutt 3, kl 12, Valvik, Miekka, Båskas, Veikars ca 12:25, Höstves.
Adventskonsert: 5.12 kl.19 i Korsholms kyrka. Kör för alla o. Korsholms kammarorkester, dir. R Holmgård.
Musikskolans julmatiné: 11.12 kl 18 i kyrkan.
Julfest i Öppna Dagklubben: 12.12 kl 9:30 i Smedsby förs.gård. Julmys o servering.

KVEVLAX

Karakaffe: to kl 9.15 i ds.
Öppet hus för tonåringar: fr kl 18–21 i Fyren.
Kvällsgudstjänst: självständighetsdagen kl 18, Anders Lundström, Patrik Vidjeskog, Missionskyrkans kör, Pensionärskören, dir. Yngve Svarvar.
Gudstjänst: sö kl 10, lit. Anders Lundström, pred. Staffan Snellman, Patrik Vidjeskog.
Bön för bygden: må kl 19 i Missionskyrkan.
Junior för åk 3–4: ti kl 13.15 i Fyren.
Pensionärsamling: on i fh. Mat från kl 12.45, samling kl 13.30, Lucia, Byastämman med ledare Kurt Gref. Taxitidtabell: Ingves buss: kl. 11.50 Vassor, 12.10 Kuni. Tages Taxi; taxi 1: kl. 12.00 Koskö, 12.15 Petsmo, 12.20 V–Hankmo. Taxi 2: kl. 12.00 Ö–Hankmo, 12.20 Funisgården.

MALAX

Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst: lö 6.12 kl 10 i kyrkan. Kyrktaxi. Uppvaktning vid krigargravarna. Tornberg, Katri Lax.
Högmässa: sö 7.12 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Katri Lax.
Karacafé: må 8.12 kl 10 i Socken. OBS inte 9.12. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.
Träffpunkt Socken: onsdagar kl 10–14, aktiviteter och samvaro för daglediga, soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis.
Församlingens julfest: on 10.12 kl 13 i KH. Julgröt, Program. Anmäl till kansliet, 3651048, senast 5.12.
Dagklubbens och Småbarnsträffens julfest: on 10.12 kl 18 i FH. Servering, Ringlekar, Andakt.
Diskussionsgruppen Amici in spiritu: to 11.12 kl 19 i KH. Carina Engström inleder.
Ungdomsadventsmässa: fre 12.12 kl 20 i kyrkan. Norrback, Katri Lax.

PETALAX

Lö 6.12 kl 11 Björklund, Brunell, kransnedläggning vid de stupades gravar tillsammans med Lions Club
Högmässa: ll Advent sö 7.12 kl 11 Björklund, Brunell, taxi
Samling för pensionärer och daglediga: fr 12.12 kl 13 Englund, Brunell, Kontakten, Norrgård, servering, taxi

REPLÖT

Självständighetsdagen: Gudstjänst i Replot kl. 10. Ljuständning vid hjältegravarna i Replot efter gudstjänsten. Gudstjänst i Björkö kl. 12.30. Ljuständning på Björkö begravningsplats vid hjältegravarna efter gudstjänsten. Leif Snellman, Johan Sten.
Högmässa: i Replot sö kl. 10. Leif Snellman, Johan Sten.
Missionsauktion: i Björkögården ti 9.12. kl. 19. Andakt. Kaski.

SOLF

Studentkören Pedavoces konsert: fred kl. 18 i kyrkan.
Gudstjänst: Självständighetsdagen kl. 18, Audas–Willman, Kronlund.
Högmässa: sö kl. 10 Audas–Willman, Kronlund.
”Tillkomme ditt rike”: samling i prästgården ti kl. 19. Inledning: Olof Jern, samtal och servering.
Barnens och familjernas julfest: on kl. 18 i förs.hemmet.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Självständighetsdagen 6.12: tvåspråkig gudstjänst kl 10 Tia–Maria Nord, Arto Lehtineva, Mikael Heikius, Lottakören, dir. Katarina Korkman, Solf blåsorkester, dir. Jussi Lepistö.
Festmässa o adventsfest: 2. advent sö kl 13 Store, Andersson, Sandberg, diakoniarbetare. Julgröt o program i Kryptan.
Gloria Dei–mässa: sö kl 17 på Efö, Store, Orori, Lindvik.

BRÄNDÖ KYRKA

Anglican Service: at 1 pm, Oliver, Välimäki.
DRAGNÄSBÄCK KYRKA
Gudstjänst: 2. advent sö kl 10, Hänninen, Mikael Heikius.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: 2. advent sö kl 10 Lindblom, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Lö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Sundelin, Jonas Borgmästarens violon, Victoria Sundelin piano. Textläsare: Kristina Granstedt–Ketola, dörrvärdar: Slättkulla–Fors–Gers. Kransnedläggning.
– kl 11–14: Missionsbasar i församlingshemmet. Cafébuffet, försäljning, snabblotteri, mete, musikprogram, möjlighet att träffa församlingens missionär Christina Heikkilä. Bidrag till församlingens skansliet eller läggs in läda vid Kjellman & Co. Man kan också kon-takta Mary Sjö i Lappfors eller Margareta Sandberg i Bäckby.
Sö kl 10: Högmässa i kyrkan, lit. Granlund, pred. och sång Isaksson, Sundelin. Textläsare: Majvor Forsblom, dörrvärdar: Konfirmandgrupp 10.
– kl 14: Adventsfest i församlingshemmet, program av söndagsskolbarnen.
– kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
On kl 12: Lunch för daglediga i församlingshemmet, Smeds, Nedervetil pensionärskör, dir. Harry Kronqvist. Anmäl senast 4.12 till 0403 100 458.
– kl 18: Kauneimmat joululaulut seura-kuntakodissa.
To 11.12 kl 9.30: Föräldra–barngruppens adventsfest i församlingshemmet, Tallgren, Isaksson. Program och lunch.
Fr 12.12 kl 19: Luciamusik med Sängens vänner i kyrkan, dir. Bill Ravall. Granlund. Kollekt.
Lö 13.12 kl 13: Pappa–barndag i församlingshemmet, Isaksson. För barn med pappa, morfar, farfar eller annan manlig anhörig. Program både inomhus och utomhus. Anmäl till 0403 100 452 el 0403 100 450 senast 5.12.

JAKOBSTAD

Självständighetsdagen 10: Tvåspråkig gudstjänst i kyrkan, Åstrand, Mitronen, Mary Frantz.
11–14: Självständighetsbasar i FC. Mat och kaffe 8 €. Försäljning och lotteri.
Andakt kl. 11, Krokfors.
11.15: Uppvaktning vid krigargravarna.
13: Staden Jakobstads tvåspråkiga självständighetsfest i FC. Stadens hälsningsord Brita Brännbacka–Brunell, festtal Ulla Hellén, andakt Åstrand, musikprogram Daniela Dahlvik, Thomas Enroth, Erik Nygård och Jakobstads Sångarbröder. Kaffeservering kl. 12. Arr. Kulturbyrån i Jakobstad.
19: Sångstund med andakt i Skutnäs bönehus. Servering.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Nils–Oscar Frantz, Nädens Vind, dir. Tor Lindén.
14: Söndagsskolas julfest i Skutnäs bönehus.
17: Fokus i FC. ”Fasta – att välja det viktigaste!”, Björk. Ingen barnfokus
Ti 13: Tisdagssamling på Station 1, Bengt Forsblom.

KRONOBY

Gudstjänst: lö 6.12 kl 10.00, Ventin, Ellfolk–Lasén, Veterankören, Kronoby Hornkapell, Scouterna. Uppvaktning vid hjältegravarna. Kyrkkaffe
Kronoby Manskörs julkonsert: lö 6.12 kl 15.00 i kyrkan. Anu Komsli sopran, Mathias Ray violon, Eva–Lott Björklund piano, Sven–Olof Ray dirigent och orgel. Inträde 20 €
Högmässa: sö 7.12 kl 10.00, pred Magnus Dahlbacka, lit Ventin, Ellfolk–Lasén. Församlingslunch
Scouternas julfest: on 10.12 kl 19.00–20.30 i fh

LARSMO

Fre 5.12 kl. 20 Ungdomssamling: i Xo-dus. David Forsblom medverkar.
Lö 6.12 kl. 10 Självständighetsdagens gudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av Mathias Svenfelt. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs. Efter gudstjänsten uppvaktning vid krigargravarna.
Sö 7.12 kl. 10 Högmässa: Stig–Olof Fernström, Sjöblom, Wiklund, musik Michael Ford. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Björn, Björn–vik, Långstranden.
Sö 7.12 kl. 18.00 Adventskonsert i kyrkan: Jakobstadsnejdens musikinstituts dragspelsklass med gäster under ledning av Mia Willnäs, andakt Lassila
To 11.12 kl. 18 (Obs tiden) Karagruppens julfest: i församlingshemmet, med julmid-dag å 15 €. Max–Olav Lassila medverkar.
Inremissionshemmet: 5–7.12 Bibel dagar, Stig–Olof Fernström.

NEDERVETIL

Andakt: fr 5.12 kl. 13.00 i pensionärshemmet, Dalhem.
Självständighetsdagens gudstjänst: lö 6.12 kl. 10.00, Store, Smedjebäck, Nedervetil hornorkester, Scoutdubning, uppvaktning vid hjältegravarna.
Ålgsoppa till förmån för KU: lö 6.12 kl. 11.00 i fh, auktion från kl. 12.00.
Scouternas facketåg: lö 6.12 kl. 18.00, start från Sale.
Högmässa: sö 7.12 kl. 10.00 i fh, Store, A–C Lindbäck–Haals. Lovsång, förbön och info om Israelresa. Skilt barnprogram.
Pensionärsklubbens julfest: ti 9.12 kl. 12.00 i fh.
Dagklubbens julfest: on 10.12 kl. 18.30 i fh.

NYKARLEBY

NYKARLEBY
To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh.
To kl 18.30 FMS–missionsauktion:fh.
Gåvor mottages med tacksamhet!
Lö kl 10 Gudstjänst med scoutdubning:

kyrkan. Edman, Ringwall. Nykarleby manskör. Kransnedläggning vid de stupades gravar efteråt.
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: kyrkan, Sandvik, Ringwall. Pensionärskören.
Må kl 18 Kenyamission: fh.Julfest, Åke Lillas
Ti kl 13 FMS–missionsmöte–julfest:fh.
To kl 18 Grötfest för frivilliga medarbetare: fr.
MUNSALA
Lö kl 10 Gudstjänst på självt.dagen: Forslund, Lilius, kransnedläggning.
Kl.11–13 Julbasar: försh, julgröt, julpyssel för barn, Cantare, varor och donationer tas emot i prästg. eller direkt i fh, info Bojan Roos 040–147 0121
Sö kl.12 Högmässa: Sture Wargh, Forslund, Lilius, Hembygdens vänner.
Ons kl.18 Julfest: försh, gemensam fest för Cantare och Tornagenterna.
To kl 19 Julkonsert: i kyrkan, Tonfallet, dir Lilius
Fre kl.19 Julkonsert: i kyrkan, Röster, dir Timoshenko
JEPPÖ
Lö kl 12 Självst.dagens gudstjänst: kyrkan. Inleds med uppvaktning vid krigargravarna.Holmberg, Lönnqvist
Kl 13 Auktion: fh.Till förmån för Kenyamissionen och Efö. Inledning Holmberg. Lotteri, förs. Av böcker o jultid. Servering. Gåvor mottages med tacksamhet.
Sö kl 18 Kvällsmässa: fh. Holmberg, Lönnqvist, servering.
Vinterblommor, Talvikukkia o Kring krubban finns att köpa i bokhuset.

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Esse församling
Ungdomskväll: Fr 20 i Kyrkhemmet i Bennäs
Gudstjänster i kyrkan:
– Lö 10 Manskören, Häggblom, Sandstedt–Granvik, scouterna, efteråt uppvaktning vid krigargravarna
– Sö 10 Erikson, Sandstedt–Granvik, textläsare Kristina Fors, dörrvärdar Edsevö nya
Sammankomster i Flyngängens bönehus:
– Lö 19 Per–Erik Häggblom, tolkning
– Sö 18 Adventsandakt, Häggblom, Staffan Snellman
English Carol Service: Sö 15 i kyrkan
Julkonsert: Sö 19 i kyrkan, sopran Jenny Sandelin, tenor Mika Nisula, piano Raii Peltonen, programblad
Julfester:
– Sö 14 Söndagsskolan i Forsby bykyrka, Annika Snellman, bybor välkomna
– Sö 15 Söndagsskolan för Karby och Sundby i Sundby byahem, Häggblom, Sandstedt–Granvik
– Sö 18 Byns fest i Katternö bygård, Erikson, Sandstedt–Granvik
– Sö 18 Byns fest i Östensö skola, sko-

lans Lucia, Häggblom
– Må 19 Dagklubben i Bennäs, Kyrkhemmet
– On 19 Dagklubben i Sandsund, Bulderbackgården
Bönegrupp: Ti 18.30 i Kyrkhemmet, Bennäs
Pensionärsamling: On 12 i Kyrkostrands församlingshem, Birgitta Strandberg–Rasmus, sång Rebecca Ekman, julmat 15 €
Symöten:
– Ti 13 i Källby bönehus
– To 13 i Kyrkhemmet, Bennäs, Gun–Maj Nåse

PURMO

To kl 19: Drängstugans och Mariagruppernas gemensamma julfest i Kyrkhemmet.
Lö kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson. Kransnedläggning.
Sö kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson.
– kl 19.30: Högmässa i Ävist bykyrka, Portin, Johansson.
Må kl 18: Övning inför de vackraste julsångerna i Kyrkhemmet, Johansson.
Ti 19.30: Bönehusauktion i Ävist bykyrka.
Fr 12.12 kl 20: Ung mässa i kyrkan, Portin, Johansson, Lassila.

TERJÄRV

Gudstjänst: lö 6.12 kl.10, khden, kantorn, manskören. Uppvaktning vid hjältegravarna.
Gudstjänst: sö 7.12 kl.10, khden, kantorn
Andakt och gemenskap i Kortjärvi: sö 7.12 kl.19. Bernhard Söderbacka
Pensionärsjulfest: ons 10.12 kl.13, khden, kantorn. Julgröt, f.h.
Barnens julfest: ons 10.12 kl.18. Servering. Alla välkomna!

Syncenter
Bågar fr. 50€
Nykarleby Syncenter
Topeliusespl. 12, Nykarleby
tel. 06-722 0770
fax 06-722 1572
Slutspurt på rean!
God Jul & Gott Nytt År

Hautautuisto - Begravningsbyrå
Lindqvist
Kuningattarekatu 17, Loviisa
Drottninggatan 17, Lovisa
☎ (019) 532 710 Päivystys/Dejour 24h
hautautuisto.lindqvist@sulo.fi
www.hautautuistolindqvist.fi

STENHUGGERI LEVANDER
-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning
-EN MINNESVÅRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Med omtanke och värdighet ombesörjer vi allt i samband med begravninngar
ENEBERGS
BEGRAVNING

LEDIGA TJÄNSTER

Kimitoöns församling lediganslår tjänsten som
KANTOR

Behörighetskraven är högre högskoleexamen eller kantorexamen av mellersta graden (tidigare B-kantor). Lönen betalas enligt kravgrupp 601 i KyrkTAK. Ansökningarna riktas till kyrkorådet i Kimitoöns församling, Kapellbacksvägen 6, 25870 Dragsfjärd. Ansökan skall vara kyrkorådet tillhanda **senast 18.12.2014 kl 15.00**. För mera information: tf.kyrkoherde Niina Mura, 044 0425 920 och www.kimitoönsförsamling.fi.

Vid **Mellersta Österbottens familjerådgivningscentral** lediganslås tjänsten som
familjerådgivare

Ansökningarna inlämnas senast 15.12.14. Läs hela platsansökan på webbadressen nedan.

www.kokkolanseurakuntayhtyma.fi/sv/lediga_arbetsplatser

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamt och rökfritt par önskar hyra två- eller trerummare i gott skick i H.fors, mer eller mindre i stamstaden. Stadigvarande bostad sökes. 040 865 6249/Peter

Skötsam rökfri ung Germanistik studerande tjejl söker förmånlig etta eller mindre tvåa i Helsingforsstrakten, Kontakta Carola på 0405090557

34-årig rökfri fil.dr. önskar hyra etta i centrala Helsingfors. Max 700€/mån. Tel. 044-3025526/Linda

UTHYRES

Möblerad etta i centrum av Ekenäs uthyres till den 31 maj 2015, Tel. 040 746 3464

2r+k, 57 m2, i Vasa centrum. Fin utsikt, gott skick. 620 e/mån + vatten. 1r+k i Vasa centrum. Nyrenoverad. 400 e/mån + vatten. Tel. 050-3210955

DIVERSE

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö. Tel. 050 590 3780, mån-tors 9-12.

Förmånligt seniorboende med helpension för Herrar på stiftelsen Fridhäll i Kottby, Helsingfors. Lägenheterna är ca 30 m². Fridfullt område med bra kommunikationer. Förfrågningar per Tfn. 09-777 12 213. Vardagar 9-12.

www.energicertifikat.fi

Värmefotografering

Oy H Enberg Ab
050-4962416

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST

Töle: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481

Malm: Kyrkobyvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum: Esboplaten 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net

Högskolestiftelsen i Österbotten mottar
DONATIONER OCH TESTAMENTER

för sitt arbete att stöda svensk högskoleverksamhet i Österbotten. Hjälpa vid uppgörande av testamenten och donationsbrev. Tag kontakt med VD Katarina Heikius, tel. 0500-167 063 Vasaesplanaden 16, Vasa

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ

Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Hedra minnet
Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet. Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Sauustama ORAVAIS Räkeri

SMAKENS ADEL I NY SMART FÖRPACKNING

100% Maku-Smak
Täsmåttad Innehåll

Se läckra serveringsförslag på vår webbplats.

VÅRT SORTIMENT OMFATTAR ÖVER 50 SMAKFULLA RÖKERIPRODUKTER
BESÖK VÅR WEBPLATS: WWW.ORAVAISROKERI.FI

RUOKAA OMASTA MAASTA

HÄLSOPRODUKTER OCH MEDICINSKA STÖDSTRUMPOR SOM ANVÄNDS AV PROFFSEN PÅ JOBBET, FRITIDEN OCH RESOR DIREKT FRÅN IMPORTÖREN

NapraRehab

Simhallsvägen 2, 64230 Närpes
tel. 06 - 2243 622, fax 06 - 2243 662
www.napra-rehab.fi, info@napra-rehab.fi

Följ våra kampanjer på facebook
[FACEBOOK.COM/NAPRAREHAB](https://www.facebook.com/NAPRAREHAB)

För
allt du bryr
dig om
i ditt hem.

Har du något som är extra viktigt och speciellt för dig? Tillsammans fixar vi den bästa försäkringslösningen.

Ta kontakt. Ring 010 80 81 80* eller kom på besök. Du hittar vårt närmaste kontor på adressen folksam.fi.

*Från fast linje 8,35 cent/samtal + 3,20 cent/min, från mobiltelefon 8,35 cent/samtal + 19,20 cent/min.

Folksam

INKAST MATS BJÖRKLUND

Julevangelium i handelns år 2014

OCH DET hände sig vid den tiden att från marknadskrafterna utgick ett påbud att hela världen skulle överkonsumera. Detta var ingalunda den första köpfesten och den hölls när Mammon regerade över sunda förnuftet. Då färdades alla, var och en till sitt köpcentrum, för att låta barskrapa sig. Så gjorde ock Jonatan. Och eftersom han hade förmanškort till båda de stora kedjorna begav han sig till staden för att storhandla jämte Marina, sin trolovade, som också var kortinnehavande.

Medan de var där var tiden inne för bankkontot att övertrasseras. Och Marina tog sitt kort, slog in koden och tog resten av inköpen på kredit, ty det fanns inte en cent kvar på kontot.

I **SAMMA** nejd var då några mindre bemedlade ute och rastade sin hund om kvällen. Då stod en Mammons ljusreklam framför dem och ljuset kringstrålade dem och de blev mycket nedstämda. Men reklamen sade till dem; "Var inte rädda. Se jag bådader en stor glädje som skall vederfaras alla kundgrupper. Ty idag har ett nytt handelshus öppnats för er och där är priserna ännu förmanligare. Och detta skall för eder vara tecknet; ni kommer att finna en stor skara människor som lydigt konsumerar trots sina tomma konton." Och i samma stund var där jämte ljusreklamen en stor mängd annan reklam som förkunnade: "Allt du behöver finns i hyllan och Frid och Julstämning på jorden åt alla människor, som har råd därtill."

NÄR LJUSREKLAMENS budskap sjunkit in sade de mindre bemedlade till varandra: "Kom, låt oss gå till köpcentret och åtminstone se det som där har hänt och som reklamen har kungjort för oss." Och de skyndade åstad och fann Jonatan, Marina och alla andra som gjorde sina inköp. Och de berättade inte med ett ord hur det kändes att inte kunna delta i allt detta handlande. Också Marina gömde och begravnade oron för den kommande Visaräkningen i sitt hjärta. Och de mindre bemedlade vände tillbaka och suckade djupt över att de inte hade råd att köpa sig en lika fin jul som alla andra.

ALLT VAR precis så som det inte borde vara.

Mats Björklund är far, make, troende och jordbrukare.

FOTO: KP-ARKIV

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. **Insänd text** returneras inte.

KÄRNKRAFT RIKSDAGSBESLUT

Ett nej till Rosatom är förkastligt

Birgitta Norrvik är rädd (KP 48 / 27.11.14) för att den ryska staten via Fennovoimas delägare Rosatom ges makt att "släppa ut mer eller mindre radioaktiva ämnen och som har potential att utplåna hela vårt land." – Det var att tai. I Lovisa har det producerats sovjetisk/ryska elektricitet problemfritt allt sedan Lovisa I invigdes av president Urho Kekkonen tillsammans med Sovjets premiärminister Alexej N. Kosygin den 23.3.1977. Lovisa II togs i bruk i maj 1980.

All el som Fennovoima producerar via Rosatoms

finska bolag Raos Voima tillförs Finlands elnät och ges via sina ägare, som Birgitta Norrvik listar i sin artikel, åt sina konsument till ett förmånligt elpris. Raos Voima säljer sin andel av den producerade elektriciteten via Nord Pool Spot elbörsen, vilket är vanligt.

Nurmijärvi kommuns ja till Fennovoima via sitt kommunägda elbolag Nurmijärven Sähkö är bra. En miljonplacering, i likhet med den andra kommunägda elbolag gör, är förstås en riskfylld placering,

som om den lyckas, ger de medvarande kommunerna och dess abonnenter billig el också i framtiden. Riksdagens nej till Fennovoima med Rosatom betyder att kommunerna, Nurmijärvi medräknad, förlorar sina investerade miljoner. Ett nej i riksdagen betyder också att Lovisas möjligheter att ersätta två sovjetbyggda reaktorer med en av Rosatom levererad modern kärnkraftsanläggning skrinläggs. Ett nej i riksdagen betyder också svårigheter för Fortum att tillsammans med Rosatom

delta i kärnkraftsanläggningar på den globala marknaden. Rosatom erbjuder Fennovoima en 1200MW AES-2006-reaktor, som under 30 års tid har utvecklats tillsammans med Fortum i Lovisa för att levereras till Hästholmen. Lovisa III skulle sålunda få en reaktor som utvecklats ur Lovisas nuvarande VVER-440-enheter.

MAGNUS RÖGÅRD

Fennovoima-entusiast och medlem i Nurmijärvi församling

EKENÄS FÖRSAMLINGSSPALT

Fredens jul eller krigets?

"Idag är det vår tur att förvalta detta arv och skapa möjligheter för framtiden. Försvarsarbetet är en del av detta förvaltarskap. Det är ett arbete för frihet och självbestämmanderätt och en tydlig signal i det internationella samfundet att vi vill bevara vår frihet och rätten att självständighet fatta beslut."

Detta låter som en trendkänslig politikertal, oantastligt som sådant. Bakom finns ändå den gamla tanken: *Si vis pacem, para bellum* (Om du vill fred, förbered dig på krig). Och förbättre sig har mänskligheten gjort i århundraden samtidigt som krigen skördat död och elände.

I en krigssituation blir kanonerna välsignade på båda sidorna om fronten: Gud är stor! De flesta stater månalar sig om sitt – som det heter – försvar. Försvaret kan aldrig bli för starkt. Kyrkan ska då vara en del av den fosterländska försvarsapparaten. Det är väl i praktiken omöjligt för den stora kyrkan att vara oppositionell mot försvarsarbetet. Likafullt passar detta med

vapen inte så bra ihop med Jesus image.

För mig är saken klar. Vi borde se människan, också i vårt grannland Ryssland. Vår plikt är att säkerställa freden för våra barn, inte återskapa våra fäders krigssituation. Tro på det goda, var det.

Radikalpacifisterna är jordens salt. Fredliga krafter, religiösa samfund, t.ex. i Ryssland och Finland, borde stöda varandra med risk för statligt misshag.

Det har inte på länge funnits ett så stort behov av fredstankar i vårt land som nu. Samtidigt har fredsarbetet varit nästan osynligt, detta också i kyrkan. Försvarsarbete är ofta nog en vacker omskrivning av manlig aggressivitet, lek med teknik och vapen. Man misstror allt och alla.

Inledande citat? Ja, det är ur kyrkoherdens spalt i Ekenäs församling inför julen. Jag skulle ha formulerat julens budskap annorlunda: Frid på Jorden.

LEIF HÖCKERSTEDT
Ekenäs

KÄRNKRAFT RIKSDAGSBESLUT

Kärnkraft, inte atomvapen!

Birgitta Norrviks insändare har rubriken "Stöd inte atomvapenbolag", men handlar om kärnkraftverk, alltså kärnkraftens användning för fredliga ändamål. Rubriken gör att man kommer att tänka på atombomber och krig. Det sägs att Iran skulle använda en tungvattenreaktor för produktion av plutonium, men det är väl knappast fråga om detta här. Själv är jag nog inte så positivt inställd till kärnkraftens fredliga användning, särskilt efter alla problem vid byggandet av kärnkraftverk i Finland. Men jag skulle gärna se litet sakligare insändare i Kyrkpressen

"Själv är jag nog inte så positivt inställd till kärnkraftens fredliga användning. [...] Jag skulle gärna se litet sakligare insändare i Kyrkpressen."

sen (denna insändare verkar närmast göra reklam för ett visst elbolag i Finland). Energin har nog inte någon färg, eller hur?

TOM SUNDIUS

Docent i fysik, Helsingfors

169€
/pers./2 dygn

Midvintererbjudande

Spasemester 2 dygn

- inkvartering i dubbelrum
- 2 x frukost
- 2 x lunch eller middag från buffébordet
- 1 x inträde till restaurangdansen
- 1 x klassisk massage 25 min
- 1 x gruppbehandling med aromatoftor
- 1 x kaffe med dopp
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- ledarlett fritidsprogram må-fre

Gäller 1.1.–1.3.2015

Ge som gåva
ett presentkort till Härmä Spa
Du kan beställa presentkortet från
försäljningstjänsten tfn (06) 483 1600
eller behändigt via våra hemsidor.

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

Nu reser vi tillsammans!

Julklappstips:
ett resepresentkort från oss – en populär gåva!

Kontakta oss för mer information!

Istravel
Ingves & Svanbäck

Vasa 020 7434 520
Närpes 020 7434 530
Nykarleby 020 7815 360
www.istravel.fi

Dags att sjunga in julen!

MISSION. Årets upplaga av *De Vackraste Julsångerna* står för mammors välfärd i utvecklingsländer. Beskyddare är president Tarja Halonen.

TEXT: **MARCUS LASSUS**

Finska Missionssällskapet ger i juletid ut sin årliga samling med *De Vackraste Julsångerna*. I år är häftet sammanställt av ungdomsledare och musiker Anders Laine från Mariehamns församling, predikobiträde Ewert Gustafsson från Brändö-Kumlinge församling samt Missions-sällskapets koordinator för verksamhet bland ungdomar och vuxna, Ingrid Björkskog.

Jag träffade Ewert Gustafsson på UK, och när det var dags att sammanställa årets sånghäfte valde vi honom. Anders Laine kom sedan med via honom, säger Björkskog.

Årets sånghäfte innehåller 23 julsånger. Vilken som är Björkskogs personliga favorit har hon svårt att slå fast.

Jag har ju inte sjungit så

TARJA HALONEN, beskyddaren för *De Vackraste Julsångerna*, önskar alla en fridfull jul och stämningsfulla sångstunder.
FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

mycket ur häftet ännu. Men jag gillar *Guds frid i gode vise män* mycket, och den är ny för i år.

Det finns sammanlagt sex nya sånger i år. Sång nummer sju, *Ljus i advent*, är nyligen skriven av åländskan **Erika Ståhlman**. Laine och Gustafsson har valt de flesta sångerna, medan Björkskog hållit i trådarna.

Ändamålet för årets insamling är mammors välfärd i utvecklingsländer.

Jag tycker att det är ett jättebra ändamål. En utbildad mamma vill att barnen går i skola, och vill vara med och bestämma i familjen, säger Björkskog.

Halonen sjunger med

En annan person som visar sitt stöd för projektet är president **Tarja Halonen**, som blivit vald till kampanjens beskyddare i år.

President Halonen har under sin karriär visat engagemang för kvinnors ställning både i Finland och utomlands, och arbetat för att förbättra den. Vi är glada över att hon tackat ja till vår inbjudan att vara budbärare för u-ländernas kvinnor, motiverar kampanjko-

ordinator **Henriika Lindroos** vid FMS.

Halonen tycker själv om *De Vackraste Julsångerna* som tradition, och hon anser att årets tema är mycket välvalt.

Utvecklingsländernas kvinnor tyngs av ett dubbelt ok. För det första bor de i u-länder, för det andra arbetar de väldigt mycket. Kvinnorna är en osynlig resurs: i utvecklingsländerna producerar de över 70 procent av maten. Förutom att de är mödrar, tar de också hand om hela sitt lokalsamhälle, säger president Halonen till FMS.

Halonen har efter sin presidentperiod jobbat inom bland annat FN. Enligt Ha-

lonen är förbättringen av kvinnornas ställning en betydande del av hållbar utveckling.

Det är slöseri om vi inte använder oss av kreativitet och alla mänskliga resurser hundra procentigt. Med tanke på det är temat välvalt och hör naturligt ihop med både den kristna traditionen och FN:s målsättningar.

President Halonen, som är född på julafton, värdesätter julens traditioner: både mat, julpynt och julsånger. Att gå i julkyrka är däremot något lite nyare för henne, eftersom det inte ingick i hennes barndoms jultraditioner. Först som vuxen började Halonen gå i julkyrka.

Hon brukar inte rangordna julsånger, men hon vill nämna en sång som står henne nära.

Skolans julfester slutade alltid med den gamla pilgrimssången *Maa on niin kaunis* (Härlig är jorden). Den är alldeles unik och förmedlar en vacker tanke om tidevarvens gång. Den första versen är synnerligen vacker, säger Halonen.

Skribenten är praoelev på Kyrkpressen.

”Skolans julfester slutade alltid med Härlig är jorden. Den är alldeles unik och förmedlar en vacker tanke om tidevarvens gång.”

Tarja Halonen

Hur många pånyttfödda kristna behövs det för att byta en glödlampa? Svar: Ingen, de har redan sett ljuset.

Julens böcker – för små och stora!

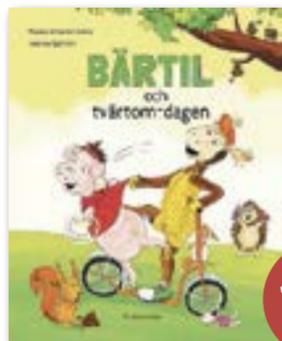
24⁹⁰

Majvor Nyholm

Afrikanska ögonblick

Majvor Nyholm arbetade under många år med att rädda synen på människor i Kenya och Södra Sudan tillsammans med sin man, ögonkirurgen Sture Nyholm. Hon berättar initierat om deras arbete under krävande förhållanden, om stridskolonner utanför tältduken och långa gräsormar som nattligt sällskap.

Häftad

18⁹⁰

Monica Vikström-Jokela & Johanna Sjöström

Bärtil och tvärtom-dagen

När fåret Bärtil och Isa Gris firar en tvärtom-dag tillsammans är ingenting sig likt på Bärtils äng. Allt är ju precis tvärtom, till och med Rune Bergs dikter!

Inbunden

22⁹⁰

Malin Klingenberg

Alberta Ensten och Uppfinnarkungen

Alberta Ensten och hennes kompis Tor dras plötsligt rakt in i ett halsbrytande äventyr med ett flygande hus, en uppfinnartävling och en av de lömskaste svindlarna i världen. Fartfylld kapitelbok för 9-12-åringar med illustrationer av Ida-Maria Wikström.

Inbunden

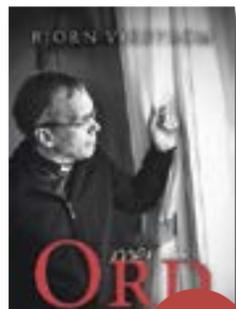
19⁹⁰

Patrik Hagman

Om sann gemenskap – att leva i en kapitalistisk hederskultur

Patrik Hagman fortsätter att i den kristna traditionen söka efter levnadssätt som går att förverkliga i dag, tvärt emot de kulturella och politiska makter som hotar vår existens. Boken är en fristående fortsättning på *Om kristet motstånd*.

Häftad

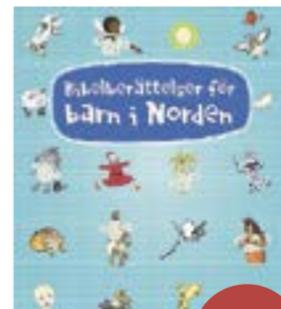
24⁹⁰

Björn Vikström

Mer än ord – trovärdig efterföljelse i en kyrka på väg

Gör tron någon skillnad? En röd tråd i den här boken är att tron ständigt strävar efter att bli mer än ord – en levd tro. Kyrkan präglas av människor som tar emot Guds kärlek och låter den få prägla deras liv i hemmet, på jobbet och där församlingen firar gudstjänst tillsammans.

Häftad

28⁵⁰

Bibelberättelser för barn i Norden

Varje generation behöver sin egen Bibel! Femton nordiska författare och femton illustratörer tolkar 68 bibelberättelser, med utgångspunkt i barnets värld.

Inbunden